LIETUVA

Nr. 39 — CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 30 Rugsėjo (September) 1898 m. — Metas VI

ENTEREDAT THE CHICAGO, ILL POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

The Lithuanian Weekly

"LIETUVA"

Published at Chicago, Ill., every Friday

Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English languages.

Subscription $2.00 per year.

All communications must be addressed:

A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Sta. No. 60.

Nedėlinis Laikrasztis

"LIETUVA"

Iszeina kas Petnyczia Chicago, Ill.

Kasztuoja ant metų:
AMERIKOJE..... $2.00
Į UŽMARE..... $3.00

"Lietuvos" spaustuvė spausdina wisokes Knjgas, Konstitucijas ir wisokius kitus drukus lietuwiszkai, lenkiszkai ir angliszkai.
Darba atlieka gražiai, greitai ir pigiai.

Užsiraszant "Lietuvą" ir prisiunciant pinigus už jį, kaip ir su wisais kitais reikalais, wisada reik uždeti szitoki adresą:

A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Sta. No. 60.

Politiszkos žinios.

—o—

Amerika ir Iszpanija.

Iszkeliawę į Europą Amerikos sandaros komisoriai ilgai wieszėjo Anglijoj, tuli isz jų laike kalbas renginanczias prie susiriszimo Angliją su Amerika priesz kitas Europos tautas, kurioms pasėjo be jokio reikalo ir naudos nepasitikėjimą Amerikai terp kitų Europos wieszpatyszczių. Dabar wienok pasibaigė jau tos demonstracijos ir komisoriai ant galo apleido Angliją ir iszkeliawo į Prancuziją, priesz kurią kwietė Angliją prie susiriszimo. Į Paryžių atkako ir iszpaniszki komisoriai. Laikraszcziai paduoda, buk iszkeliawusiems į Paryžių iszpaniszkiems komisoriams randas prisakė prieszintiesi, jeigu Amerika panorėtų pasilaikyti Filipinų salas. Tos salos turinczios pasilikti po Iszpanijos waldžia, kuri geriaus užganėdinsianti gywentojus negu patekus saloms kitai kokiai nors wieszpatystei.

Maisztinjkų wadowas ant Filipinų, Aguinaldo, iezleido atsiszaukimą į wisas ciwilizuotas wieszpatystes, ne wien į Ameriką. Sawo atsiszaukime jis reikalauja wisiszkos neprigulmystės Filipinų saloms ir tikisi, kad wisos tautos pripažįs filipiniecziams tiesą buti neprigulmingais. Ar Amerika isz tikro nori tas salas paimti ar ne, to dabar nieks nežino, bet Washingtono randas pats supranta, kad jam czia reiks pergalėti daug prieszginybių ne wien isz Iszpanijos pusės: Iszpanija gal wien pasinaudoti isz prieszginybių kitų Amerikai statomų, bet ji pati su ginklu nesiprieszys. Ant pergalėjimo tų prieszginybių Amerika dabar drutina sawo pajiegas ant Filipinų, siunczia ten wis daugiaus szwiežių kareiwių.

Kaip ant Filipinų, teip ir ant Kubos, daugumas gywentojų reikalauja wisiszkos neprigulmystės, priesztarauja Amerikos wirszinjkystai. Tas ir nežingeidu, kadangi kubiecziai yra iszpaniszkos kilmės, amerikonai jiems dar ne simpatiszkesni negu iszpanijonai. Czia Amerikai reiks dar daug truso ir pinigų paszwęsti, kol įwes ant Kubos sziokią tokią twarką. 10000 iszpaniszkos kilmės gywentojų ant salos Porto Rico, nenorėdami pereiti po Amerikos waldžia, iszreiszkė norą persikelti kitur, nors į Iszpaniją.

Dabartini karė parodė, kad isz Amerikos pagelbos norėjo wien pasinaudoti Kubos ir Filipinų pasikėlėliai, bet nė wieni isz jų ne nori tapti Amerikos ukėsais. Priesz užėmimą Havai salų pakėlė protestą cziabuwiai tų salų gywentojai. Chiniecziai ir japoniecziai skundžiasi, buk atsiųsti ant tų salų amerikoniszki karei wiai isznaikino jų daržus. Taigi mat pasirodo, kad Amerika per karę ir per platinimą sawo waldybų draugų nelaimėjo, užtai padaugino skaitlių nedraugų ir nepasitikinczių.

Prancuzija.

Prancuzijoj dar wis nenutilo su Dreyfuso prowa. Gywentojai czia, rodosi, pasidalino į dwi dali: wieni reikalauja atnaujinimo prowos ir nubaudimo wisų kaltų kariaunos wirszinjkų, nors toki užimtų augszcziausius urėdus; prie tų priguli dabartiniai waldžią laikanti ministeriai; antrą dalį tweria prieszinjkai atnaujinimo prowos; prie tų priguli prezidentas Faure ir buwęs pirma karės ministeris Zurlinden, kurisai, pasitraukęs nuo ministerio urėdo, pastojo Paryžiaus kariszku gubernatoriumi. Prie pirmutinės dalies priguli daugumas Prancujos gywentojų: prie antros gi kariauna. Paryžiaus gubernatorius, po kurio waldžia yra wisa stowinti mieste ir jo aplinkinėse kariauna, gali stabdyti sudo tirinėjimą. Isz dalies ir dabar jau tą daro. Pulkaunjkas Picquard, kurisai Zolės prowoje liudyjo už Zolę ir Dreyfusą, kurisai sawo liudyjimais apkaltino daug prancuziszkų oficierų, ant jenerolo Zurlindeno prisakymo tapo pasodytas į paslaptą kalinį: prie jo neprileidžia ne tikt draugų, gimi nių, bet nė adwokato, kurisai apsiėmė sude buti apginėjumi Picquardo. Matomai, kad wirszinjkai prancuziszkos kariaunos teip jau sukorupuoti, pasileidę kaip ir tuli Amerikos urėdnjkai. Jie prieszinasi atnaujinimui Dreyfuso prowos todėl, kad joje turėtų pasirodyti kaltė ir kitų augszcziausių kariaunos wirszinjkų, o per tai ir kariaunos įtekmė Prancuzijoj turėti nupulti. Nežiurint ant priesztorawimų, ministerių pirmsėdis, Brisson, užgyre Dreyfuso prową atnaujinti.

Įnirszimas abiejų pusių teip pakilo, kad maža priežastis gali pakelti Prancuzijoj naminę karę ir kraujo praliejimus, kas iszeitų wien ant naudos Prancuzijos prieszų. Prieszingos kariaunai pusės laikraszcziai wis smarkiaus apkaltina prezidentą Faure'a ir jenerolą Zurlindeną, buk jie, susitarę, su kariaunos pagelba, kurios oficierų kaltes stengiasi uždengti, nori panaikinti Prancuzijoj konstituciją ir waldyti kraszta kaip diktatoriai wieni, teip kaip Maskolijoj caras, pasitėmęs ant kareiwių ir daugybės urėdnjkų waldo Maskoliją, wisai gywentojų nesiklausdami ar jų rėda gera ir teisinga. Kaip czia tos tasynės pasibaigs, dabar dar nieks ne gal įspėti. Prezidėntą remia wisi Prancuzijos Maskolių draugai ir pritarėjai.

Majoras Marchand apleido Faszodą, kurią užėmė į tuos krasztus atkakę isz Egipto anglijonai. Užtai prancuzai sumuszė didžiausią sawo prieszą widurinėj Afrikoj, negrų karalių Samory. Muszyje 500 Samory kareiwių tapo užmusztų, 5000 pateko į Prancuzų nelaiswę, 50000 pripažino prancuzų waldžią. Wisas Samory krasztas pateko prancuzams, nors jį rėmė anglijonai suteikdami ginklus.

Egiptas.

Anglijonai galutinai isznaikino derwiszų kariauną. Kaip žinote, po musziui po Omdurman, sutrauktos czia wisos derwiszų pajiegos tapo anglijonų ir egiptijonų sumusztos, didesni jų dalis krito ant muszio lauko, kita dalis pateko į nelaiswę, patsai jų pranaszas, su 3000 kareiwių pabėgo ir užsidarė mieste Gedarif, prie kurio 22 d. Rugsėjo prisiartino dalis angliszkų ir egiptiszkų pajiegų susidedanti isz 1500 kareiwių. Užgimė muszis, kurisai traukėsi per tris walandas; pasibaigė wiskas wisiszku derwiszų sumuszimu. Ant muszio lauko krito 500 derwiszų. Isz angliszkos ir egiptiszkos pusės, trys oficierai ir 59 egiptiszki kareiwiai tapo paszauti ir 37 užmuszti. Potam angliszka ir egiptiszka kariauna sugrįžo į Chartumą, tulose wietose paliko, ant jų apgynimo, mažus kariaunos pulkelius. Grįždami niekur prieszų ne patiko, paėmė jie wieną plaukiantį į pietus derwiszų garlaiwį.

Wokiszki laikraszcziai garsina, buk Anglija atiduoda Wokietijai sawo waldybą Zanzibarą, rytinėse Afrikos pakrantėse, už tą gi Wokietija daleidžia Anglijai pirkti nuo Portugalijos Delagoa užtakos kolionijas,

Turkija.

Ant Kretos kraujo praliejimai tuom tarpu apsistojo. Maskolija, Prancuzija, Anglija ir Italija atsiuntė į Kandiją kariszkus laiwus ir po dalį žemės kariaunos ant apgynimo krikszczionių nuo užpuolimo mahometonų. Tų krasztų laiwynių wirszinjkai nutarė sutwerti sziokią tokią waldžią, kuri dabotų twarkos, paskirti tuomtarpinį gubernatorių isz wietinių gywentojų, o ant protestų sultano ir jo pritarimo wisai nesidairyti; nuo Kretos praszalinti turkiszką kariauną ir sultano paskirtą gubernatorių. Prie tokios sutarties kalbino Wokietiją, bet tojė atsisakė eiti isz wien su kitoms Europos wieszpatystėms.

Wisuose rytiniuose krasztuose katalikai yra po Prancuzijos globa. Kadangi wienok paskutiniuose laikuose Jeruzolimoj Prancuzija pradėjo per daug nusilenkti Maskolijai, kuri tankiai czia darbawosi ant katalikų ne naudos, Wokietijos ciecorius laike sawo atsilankymo Jeruzolimoj norėjo pagarsinti, kad jis priima po sawo globa katalikus Turkijoj, ant ko sultanas noriai suti ko. Prancuzija wienok, pajutusi, kad per tai jos įtekmė turetų sumažėti tuose krasztuose, per sawo katalikiszkus wyskupus užprotestawo pas popiežių, ir praszė jo ne atiduoti Wokietijai nė jokios įtekmės ant Turkijos katalikų. Prancuziszkų wyskupų protesto popiežius iszklausė ir paliko Prancuzijai tiesą buti apginėja katalikų wisuose ne krikszczioniszkuose musų žemės krasztuose.

Chinai.

Chinų ciecorius, supratęs, kad silpnumas kraszto paeina nuo stokos apszwietimo, iszdawė prisakymą rengti mokslaines ant pawidalo europėiszkų, sawo atsilie pime kalbino chinieczius ne niekinti apszwietimo wakarinių krasztų, kadangi tasai pasirodė geresniu už seną chiniszką. Į Chinus atkako buwęs Japonijos ministerių pirmsėdis Ito, kurisai pažadėjo Japonijos pagelbą prie įwedimo Chinuose reikalingų reformų. To pabugo pulkai chiniszkų urėdnjkų ir Maskolija, kadangi atsakanczios reformos butų galėjusios teip tą krasztą sudrutinti ir pakelti, kaip jos į umą laiką pakėlė ir sudrutino Japoniją, o tąsyk Maskolijai butų atsėję iszsižadėti platinimo sawo waldybų Chinuose, kadangi 400 milijonų Chinų gywentojų yra daug didesni pajiega negu Maskolija. Taigi ji parėmė sawo pinigais prieszingų ciecoriui urėdnjkų dalį, tie susitarė su ciecoriaus motina ir paweržė waldžią isz rankų jauno ciecoriaus, gal but jį nužudė. Kaip ten isztikro su juom yra, nežinia: wieni laikraszcziai garsina, buk jis tapo nunuodintas ir kad jau pasimirė, kiti gi wėl garsina, buk jis sunkiai serga ir todėl pats atidawė waldžią sawo motinai. Kaip ten ne butų, bandymas ciecoriaus per europėiszką apszwietimą ir atsakanczius reformas sudrutinti ir pakelti Chinus tuom tarpu ne pasisekė. Užtenka, kad net Chinuose ir tai pas ciecorių užgimė supratimas reikalo europėiszko apszwietimo ir reformų ant Europos paweikslo. Kas nepasisekė dabartiniam ciecoriui, tas gal pasisekti kitiems, užtenka, kad ir czia užgimė jau mėginimai. 400 milijonai žmonių amžinai ne miegos, o jie yra tokia baisi pajiega, kokios nėra niekur ant žemės. Tuom tarpu Maskolijos szwiesos stabdytojams pasisekė nedaleisti szwiesos į Chinus, bet jeigu jos reikalą supras ir gywentojai, tąsyk nė jokia galybė nuo apsiszwietimo chinieczių nesulaikys. Per perėjimą waldžios į ciecoriaus motinos rankas, praszalintas nuo urėdo Li Hung Czang ir kiti Maskolijos papirkti tarnai, wėl sugrįžo prie waldžios, Maskolijos įtekmė wėl susidrutys Chinuose. Tas, žinoma, iszeis ant Anglijos, Wokietijos ir Amerikos ne naudos.

Kaip Maskolija neužkenczia swetimos įtekmės wisuose krasztuose į pietus nuo sawo waldybų Azijoj, geriausiai parodo, kad maskoliszkas pasiuntinys prie Korejos ciecoriaus pakėlė protestą priesz norą jo sutwerti, ant saugojimo sawęs, gwardiją susidedanczią isz amerikonų, anglijonų, wokieczių ir prancuzų, jisai sako, kad tokia gwardija galinti but wien isz maskolių. Tąsyk, žinoma, maskoliams lengwa but prie wisko Korėjos ciecorių priwersti, jeigu jie jį ir nužudytų, nieks to nesuseks.

Pietini Amerika.

Nesutikimai terp Italijos ir Pietinės Amerikos republikos Wenezuelės už sunaikintus italiszko pawaldinio Cerutti turtus teip pasididino, kad terp tų wieszpatyszczių tapo pertraukti diplomatiszki susineszimai, italiszkas pasiuntinys ir wisi konsuliai apleido sawo wietas. Nežiurint wienok ant to, Wenezuelės randas ne nori iszmokėti Italijai pripažinto atlyginimo. Ką dabar darys Italija, neužilgio pamatysime. Gal jį atsiųs kariszką laiwynę ant naikinimo Wenezuelės pakrancznių miestų.

Karę rengia ir Chili su Argentina. Abidwi republikos iszsiuntė kariauną ant rubežiaus. Jeigu nieks neįstengs sutaikyti, turės užgimti karė terp tų republikų.

Isz Lietuwos.

Gaisrai.

Pirmoje pusėje Pjutės mėnesio, Wilniaus gub. buwo isz wiso 33 gaisrai, kurie užgimė: 6 nuo neatsargumo paczių padegėlių, 1 nuo negerai įtaisyto kamino, 2 nuo padegimo, 4 nuo perkuno įtrenkimo ir 20 nuo nežinomų priežaszczių. Wisuose tuose atsitikimuose ugnelė pridirbo blėdies ant 58751 rubl. Didžiausias gaisras buwo kaime Cijuniszkiuose, Giedraiczių walszcziaus, Wilniaus paw.. kur ugnelė isznaikino su wisoms trioboms 8 ukes. Blėdį tam kaimui ugnelės padarytą skaito ant 1 9230 rubl., wiskas gi buwo asekuruota wos ant 477 rublių. Taigi žmonelės czia labai daug turi žudyti.

26 d. Pjutės, miestelyj Smorgonėj, Wilniaus gub., kurio didesnė dalis iszdegė pereitą metą, užgimė wėl gaisras. Ugnis pasirodė mažame twartukyje prie maluno, prigulinczio Wilniaus stacziatikiszkam soborui, pradėjo greitai platintiesi, bet subėgusiems gelbėtojams pasisekė ją su waldyti. Isz wiso sudegė 6 namai ir kelios negywenamos triobos.

Miestelyj Glubokoje, Disnos pawietyj, Wilniaus gub., 4 d. Rugsėjo siautė didelis gaisras. Sudegė czia 20 namų ir daug ne gywenamų triobų.

Žwėjų nelaimė.

Ant Baltiszkų jurių, prieszais Klaipėdą, 20 d. Rugsėjo siautė baisi wėtra. Daug žwėjų laiwelių susidaužė ir paskendo; prigėrė ir mažiausiai 20 žwėjų. Daugumas pražuwusių žwėjų buwo lietuwiai. Apie Rusnį wėtra buwo jau silpnesni, bet ir czia ne wisi žwejų laiweliai, iszplaukę ant jurių žwėjoti, sugrįžo; kas su tais nesugrįžusiais atsitiko, dar nežinia.

Baltiszkų jurių pakrantėse terp Palangos iki Liepojaus siautė 23 d. Rugsėjo baisios wėtros, laike kurių daug žwėjų walczių ir mažesnių laiwelių susidaužė. Laike tų wėtrų mažiausiai 120 žmonių Latwijos pakrantėse prigėrė.

Nieko ne pelnė.

10 d. Rugsėjo, į grafo Czapskio parengtą restauraciją namuose Leichterio, ant Wilkmergės ul. Kaune, naktyj įsikraustė wagiliai ir iszgabeno wisus daiktus restauracijos pagelbinjko, kaip antai wisus jo drabužius ir kuparėlį. Tassi, parėjęs namon, užtėmyjo wagystą ir leidosi wagilių jieszkoti. Užtiko prie Strasburgo medžių krantuwės tris wagilius ardanczius pawogtą kuparėlį, ant klausymo, ką jie czia weikia, wagiliai paliko kuparėlį, o pats leidosi bėgti. Ant rytojaus Czapskio restauracijos pagelbinjkas rado ir sawo drabužius, kurie buwo įkimszti i medžių tarpą Strasburgo medžių krautwėj. Taigi mat wagiliams czia nepasisekė nieko pelnyti.

Cėrkwė Szwėksznoj.

Szwėksznoj, Kauno gub., maskoliai užsimanė statyti stacziatiskiszką cerkwę, bet kad jų czia ne daug, todėl neįstengia tą padaryti, randas gi, žinodamas, kad ir be jo paszelpos newa isz aukų įstengs jie pastatyti, nesiskubina su sawo paszelpa. Aukas ant to mierio renka pulkaunjkas Swietlos. Nėra abejonės, kad jis, per wietinius maskoliszkus urėdnjkus, prie aukų ant cerkwės wers ir lietuwius katalikus. Ne duokite lietuwiai jam nė skatiko, kadangi maskoliai ne aukauja nieko ant bažnyczių, bet dar katalikų aukas tankiai pasisawina.

Nauji popieriniai pinigai Maskolijoj.

Peterburgo popierinių pinigų dirbtuwės dirba dabar pagal naujas kwarmas pinigus. Ateinantį metą bus paleistos terp žmonių "bumažkos" po 50 ir 50 rublių, kokių iki sziol ne buwo. Ant 500 rub. bus paweikslas Petro Didžiojo, ant 50 rubl. paweikslas Aleksandro II; ant 100 rublinių, kaip ir ant dabartinių, bus paweikslas Katarinos. Dirbtuwės gawo teiposgi prisakymą padirbti ir smulkius popierinius pinigus: po 5, 3 ir 1 rublį pagal naujas kwarmas; tuos naujus pinigus paleis terp žmonių ateinancziuose metuose.

Isz Rygos.

Atidarius Maskolijoj du nauju politechniszku institutu, wieną Warszawoj, kitą gi Kijewe, skaitlius atsiszaukusių su noru pastoti į Rygos politechniszką institutą sumažėjo. Szį metą su noru pastoti į Rygos institutą atsiszaukė isz wiso 300 krikszczionių ir tie wisi tapo priimti, žydų atsiszaukė isz wiso 54, taigi 34 wietiniai ir 20 swetimų, terp kurių tuli atkako net isz Siberijos. Žydų priėmė isz wiso 23, wisi jie paeina isz Latwijos, kiti gi, dėl stokos wietos, negalėjo but priimtais.

Arklių lenktynės Wilniuje.

Arklių auginimo draugystė, kaip kitais metais, teip ir szįmet parengė Wilniuje arklių lenktynes. Maskoliszka arklių auginimo draugystė nuo sawęs paskyrė kelias dowanas už greicziausius arklius. Didžiausia isz dowanų buwo 2000 rublių. Isz wiso gi dowanų buwo net keliolika, po 2000 rubl., 1000 rubl., 800 rubl., 500 ir po 250 rubl. Lenktynėse ėmė dalywumą tikt specijaliszkų wisokių dwarponių arkliai, todėl dwarponiams ir dowanos pateko.

Naujos geležinkelių linijos.

Darbai prie dirbdinamos geležinkelio linijos nuo Szwentėnų į Paneweži eina skubiai, pabaigoj Lapkriczio pradės jau kloti sėnis, Rugsėjo gi, kaip tiki, pradės bėgioti trukiai. Apart to, pradėjo jau ženklinti Lietuwoj ir kitą geležinkelio liniją, kurios ilgis bus 277 wiorstų, bėgs jis nuo Panewežio, per Puszolotus, Linkawą, Paszwenteną, Goldingeną į pagerintą Windawos portą.

Wakarinė moteriszka mokslainė Kaune.

Turtinga žydelka, Abramso nienė, susitarusi su kitoms, parengė Kaune wakarinę ant pasimokinimo wisokių mokslų merginoms ir moterims mokslainę. Į ją szįmet atsiszaukė 200 norinczių mokintiesi moterų ir merginų; isz to skaitliaus priėmė 170. Nuo besimokinanczių nėjokio užmokesnio nereikalauja. Prisiraszusios į mokslainę moterys beweik wien žydelkos ir protestonės, katalikių wisai nėra.

Pagerinimai portų ant Baltiszkų jurių.

Buwusį Liepojuje prekėjų portą maskoliszkas randas perkeitė ant kariszko, todėl prekėjai taworiniams laiwams turėjo parengti kitą portą, kurį dabar jau baigia rengti. Porte bus parengti elektriszki žiburiai. Pernowo portas taps pagilintas teip, kad jo gilumą bus wisur 12 pėdų; isz to matyt, kad į jį ne galės įeiti didesni laiwai. Upė Pernawa bus pagilinta iki 16 pėdų.

Jawų prekės Liepojuje.

Pereitą sanwaitę Liepojuje už lietuwiszkus jawus mokėjo: už rugius 78 kap. už pudą; už awižas paprastas 63—68 kap., geras 69—72 kap., grynas be jokių primaiszymų 73—77 kap., geriausias 78—80 kap. Lynų sėmens 122 kap., miežiai 62 kap., kwiecziai 86—95 kap. Kwietinės klynės 51—59 kapeikos.

Pasiutęs szuwa.

10 d. Rugsėjo, Wilniuje, pasiuto szunytis sargo Tilnero namų, ant priemieszczio Antokoliaus. Kadangi nieks jo ne dabojo, apriejo jis daug aplinkinių gywentojų szunų, sukandžiojo dwi dukteris paties tų namų sargo, kituose gi namuose sukandžiojo dar tris žmonis. Szunį užmuszė policijantas, sukandžiotus gi nugabeno į specijaliszką pasiutusių szunų sukandžiotų gydinyczią D-ro Orlowskio.

Orai Lietuwoj.

Nuo Rugsėjo oras wisuose Lietuwos krasztuose atszalo, užstojo ruduo, szilumos buwa wos po 6—8° pagal Reaumuro termometrą. Buwa wėjai ir lytus; mieste Wilniuje waikszcziojanczių soduose ne daug jau matyt. Szaltis užstojo umai, netikėtai po karsztų dienų.

Wardan Teisybės.

65 Nr. "Saulės", Onupras Bandžius, prisitaisęs sau uodegą "wicze", raszo, jog Draugystė Lietuwių Sz. Kazimiero Skotijoje, stowi kaip garnys ant wienos kojos, be jokio twirto pamato, nes neturi nė jokių wirszinjkų. Kiek tame yra teisybės, galima bus matyti isz žemiaus paduoto apraszymo.

Jauna musų, nes tik 7 mėnesius amžiaus turinti, Draugystė Szw. Kazimiero turi 407 sanarius, skaitlius jų kas mėnuo didinasi. Daugelis priguli tikt prie užlaikymo kunigo, ir moka mažiaus. Kiekwienas sanarys moka 1 szilingą ir 6 penas ant mėnesio (37½ centus). Isz tų pinigų mokasi alga kunigui, o kas liekti, eina į kasą ir isz tos sumos mokasi pagelba sanariams Draugystės, atsitikus ligai, jeigu ji traukiasi ilgiaus negu 1 sanwaitę. Prie įsiraszymo pas mus nesimoka skyrium ir už tai pagelbą pradedame mokėti po trijų mėnesių po szeszis szilingus ($1.50) ant sanwaitės. Praėjus gi szesziems mėnesiams po įsiraszymui, mokasi po deszimtį szilingų, arba $2.50 ant sanwaitės.

Tokiu budu, nors dar keturi mėnesiai kaip mokame pagelbą sanariams, bet jau iki sziai dienai iszmokėjome prispaustiems ligą musų broliams 15 fs 5s. t.y. $75, 12c. Dabar turime kasoje 67 fs. 12 s. 5p. t. y $338 ir 12c. Pinigai wisi padėti Savings Bank of Glasgow. Prezidentu musų Draugystės yra kun. Dr. Warnagyris, sekretorium Benediktas Szyrwidas, kasierium Ludwikas Sarafinas. Idant su musų Draugystės pinigais ne atsitiktų teip, kaip atsitinka Amerikoje, mes turime keturis dažiurėtojus kasos: Justiną Peczaitį isz Glengarnock, Motiejų Mickewyczių isz Garnbroc, Joną Miszkulį isz Bathwell Park, Joną Szibszynską isz Belshill. Kiekwienas isz jų kiekwienoje walandoje gali reikalauti nuo kasierius parodymo pinigų įėjimų ir iszėjimų ir kiek jų yra. Pinigus į banką padeda kasierius, bet knigutes bankos tuojaus atiduoda prezidentui teip, jogei nė prezidentas, nė kasierius wienas atimti pinigų isz bankos negali. Apart to, kasierius turi sudėjęs 15 f.s. kaucijos.

Atskaita yra iszduodama ant kiekwieno mitingo, kurių buwo jau trys. Mieris musų Draugystės yra užlaikyti kunigą ir szelpti brolius lietuwius ligoje. Teip stowi Draugystė Szw. Kazimiero Skotijoje. Kodėl gi O. Bandžius suwis kitaip paraszė į Saulę"?

Kad pradėjau apie Skotijos Lietuwius raszyti, tai szį tą ir dar pridursiu. Yra pas mus "Bendrystė skaitymo knigų", uždėjo ją kun. Warnagyris. Priguli prie jos, kaip ant pradžios, 71 sanarys. Į Bendrystę moka kiekwienas sanarys 2s. arba 50 centų ant metų. Bendrystė skaitymo knigų turi jau 132 knigas, wisos yra apdarytos. Maižiesziaus mokslų ir jiems panaszių žinių neturime, bet turime naudingas knigas.

Turime ir laikraszczų po keletą egzempliorių, kaipo tai: "Tėwynės Sargą" "Lietuvą" ir "Vienybę". Kadangi ne wisi prisiraszė prie Bendrystės skaitymo knigų, tai kunigas Warnagirys, norėdamas kuo daugiausiai prie jos pritraukti, sanariams dalina abrozdėlius Panelės Szw. Auszros Wartų su maldelėms. Gal kas wėl pradės neteisingai padawinėti žinias į laikraszczius apie Szw. Kazimiero Draugystę Skotijoj, bet asz daugiaus ne atsiliepsiu, dabar jau musų Draugystės ir Bendrystės wisi žinos tikrą stowį.

SANARYS.

Isz Amerikos.

Gaisrai.

‡ SHEBOYGAN, MICH. Sudegė czia didelės lentų pjowinyczios Thompsono Shmito sunų. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 150 000 dol., asekuruota gi wiskas buwo wos ant 60000. Minėta lentų pjowinyczia buwo Huncan Cityje, Sheboygano pawietyj.

LA PORTE, IND. Sudegė czia didelės meblių dirbtuwės Rob. Buck & Sons. Blėdį ugnies padarytą skaito ant $30,000. Sudegus dirbtuwėms, kelios deszimtys darbinįkų ne teko darbo.

TOLEDO, OH. Sudegė ezia didelės jawų krautuwės "Union Elevator". Prie to sudegė 8 žmonės, 8 mirtinai apdegė, 10 gi yra sunkiai apdegusių ir apkultų. Krautuwėse sudegė ir 600000 buszelių wisokių jawų. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 700 000 dol.

Nelaimingas atsitikimas.

PITTSBURG, PA. Parengė czia ant upės perstatymą muszio Manillės užtakoj, ant ko susirinko į 2000 žmonių. Perstatymas pasisekė gerai ir žmonės, tikėdami, kad tai wiskas, pradėjo skirstytiesi. Tuom tarpu perstatymo parengėjai norėjo dar susirinkusiems paleisti feierwerkus. Tas wienok jau nepasisekė: feierwerkai expliodawo ir jų parengėjai: kapitonas Adams, kapitonas Miller ir jų pagelbinįkas likosi ant wietos užmuszti.

Nelaimes kastynese.

BROWNSVILLE, PA. 23 d. Rugsėjo, kastynėse Snoden Empire atsitiko baisi susirinkusių gazų explioziją, nuo kurios užsidegė kastynių olos ir ugnis užkirto darbinįkams iszėjimo kelą. Kastynėj dirbo tąkart 70 darbinįkų. Isz jų 8 tapo tuojaus užmuszti, 3 mirtinai apkulti, kitus gi pasisekė iszgelbėti.

NANTICOKE, PA. Oloje Nr. 1 czianykszczių anglių kastynių, nuslinkusios žemės trys kalnakasiai tapo ant wietos užmuszti, kiti buwę olojo, nors su dideliu wargu, bet iszsigelbėjo.

Skesta in žemę katalikiszka bažnyczia.

AUDENRIED, PA. Czianykszte airiszka szwento Patriko bažnyczia, pastatyta ant olos Lehigh Valley Coal Co. kastynių. Žmoma, statydami bažnyczią, apie tai nieko nežinojo, tikt dabar tas apsireiszkė: žemės pawirszius neiszlaiko bažnyczios sunkenybės ir ji su ja pradėjo slugti gilyn į olą; wienas bažnyczios galas jau dabar gana žymiai į olą nugrimzdęs.

Baisus sukurys.

LIMA, OH. 24 d. Rugsėjo, 2 wal. po pietų, užkilo czia baisus sukurys, kurisai labai daug blėdies pridirbo mieste ir jo aplinkinėse. Miestelį 30 namų tapo sugriautų, o prie to ir keliolika žmonių gana sunkiai apkulė. Aplinkinėse sugriowė daug farmų, prie to keli žmonės tapo sunkiai apkulti; sugriautuose twartuose pražuwo daug arklių ir kitų naminių gywulių.

Wargai aukso jieszkotoju Alaskoj.

ST. PAUL, MINN. Sugrįžo czia isz Dawson City aukso jieszkotojas Edw. Marks. Jis ten rods rado laimę ir parsigabeno aukso už $50,000, bet tokią laimę Alaskoj retai kas randa. Kaip jis pasakoja, Dawson Cityje ligonbutyj guli 700 aukso jieszkotojų serganti sziltinėmis nuo bado ir kasdieną widutiniszkai mirszta jų po 25.

Nelaime ant geležinkelio.

ST. PAUL. Netoli Savoy, Wis. geležinkelio trukis, perwažiawęs ant kelio stowinczią karwę, nuo susitrenkimo iszszoko isz rėlių ir tapo užmestas ant kitų sėnių, kurioms bėgo tąkart taworinis trukis, kurisai smarkiai sudawė į iszmestą isz sėnių trukį ir kelis jo wagonus sudaužė. Prie to du žmonės tapo užmuszti, wienas gi mirtinai apkultas.

Debesu praplyszimai.

CHARLOTTE, N. C. 24 d. Rugsėjo, wakarinėj dalyj Sziaurinės Carolinos siautė smarkios audros su debesų praplyszimais, kurios labai daug blėdies pridirbo kornais užsėtiems laukams. Klonis upių Jadkin ir Catawba užliejo užtwinę wandens. Szėnys Carolina & Northwestern geležinkelio ant 2 pėdų giliai wandens apsemtos.

Atsiunte netikrą numireli.

GREEN BAY, WIS. Giminės pasimirusio kareiwio 1 kompanijos Wisconsino regimento, Martino Jansen, pareikalawo nuo kareiwiszkų waldžių, kad kunas butų atsiųstas ant palaidojimo. Kada atėjo grabas, atidarę jį pasimirusio giminės persitikrino, kad jiems atsiuntė kuną wisai kito numirėlio.

Wetros.

NIAGARA FALL, N. Y. 27 d. Rugsėjo, czia ir po wisą Niagaros pussalį, terp ažerų Erie ir Ontario, siautė baisi wėtra, užgriebė ji Tonawandą, St. Catherines, Meritoną, Ont.; sugriowė daug triobų. Skaitlių prie to užmusztų paduoda ant 6, tiek jau yra mirtinai sužeistų. Apart to, Meritone, sugriautoj mokslainėj, 20 waikų tapo apkultų.

Perszowe Pastoriu.

PERRY, OKL. Metodistų pastorius, Broodus, suwiliojo 16 metų dukterį farmerio Heenans ir apleidęs sawo aweles, bandė su suwiliota mergina iszbėgti kitur. Pasigedęs dukters tėwas, leidosi pėdomis pabėgėlių ir juos suradęs, perszowė netikusį duszių ganytoją ir atsiėmė suwiliotą jo merginą.

Isz darbo lauko.

¶ BAY CITY, MICH. Rengia czia naujas anglių kastynes.

¶ NEW WHATCOM, WASH. Netoli szito miesto rado naujus anglių plotus.

¶ SHARON, PA. Rimberly'o geležies dirbtuwėse isz palengwo pradeda dirbti.

¶ MONTPELIER, IND. Czianykszczioj geležies dirbtuwėj dirba gerai, be perstojimo.

¶ GATE CITY, ALA. Darbo czianykszcziose geležies dirbtuwėse yra užtektinai.

¶ NEW KENSINGTON, PA. Wisose czianykszcziose geležies dirbtuwėse dirba gerai.

¶ ELWOOD, IND. Wisose dirbtuwėse "American Tin Plate Co." darbai eina labai gerai.

¶ YOUNGSTOWN, OH. Wisos czianykszczios geležies dirbtuwės dirba gerai pilną laiką.

¶ WAUKEGAN, ILL. Cyclone Woven Fence Co. į szitą miestą perkelia sawo dirbtuwes.

¶ STAHL, MO. Czianykszcziams kalnakasiams padidino užmokesnį už darbą ant 10c. nuo tonos.

¶ WINDSOR, ILL. Aplinkinėse szito miesto rado naujus anglių plotus, ant kurių parengs kastynes.

¶ ALEXANDRIA, IND. Czianykszczioj geležies dirbtuwėj dirba gerai, iszėmus blėtos dirbimo dalies.

¶ ENSLEY CITY, ALA. Chicagos kapitalistai rengiasi czia pastatyti didelę geležies ir plieno dirbtuwę.

¶ PORTLAND, OH. Kally kastynėse darbinįkai sztraikuoja, todėl tegul czia nieks neina darbo jieszkoti.

¶ PITTSBURG, PA. Auchor geležies dirbtuwė neužilgio pradės dirbti; dirbtuwes tas paima kita kompanija.

¶ CARLINVILLE, ILL. Aplinkinėse kastynėse dirba gerai, bet tolijaus yra daug kastynių, kur dirba silpnai.

MASSILLON, OH. Darbai aplinkinėse kastynėse truputį pasigerino, bet wargstanczių žmonių yra dar wis daug.

¶ CANAL DOVER, OH. Reever Iron Co. atliko jau sawo dirbtuwėse wisokius pertaisymus, dabar jose dirba gerai.

¶ JOHNSTOWN, PA. Darbai czianykszcziose geležies dirbtuwėse eina gerai ir yra wiltis, kad teip bus per ilgesnį laiką.

¶ WHEELING, W. VA. Whittakero geležies dirbtuwėse, po trumpam stowėjimui, pradėjo dirbti ir dirba gerai.

¶ READING, PA. Užgimė czia nesutikimai terp kalnakasių ir kastynių sawinįkų; kalnakasiai ketina sztraiką pradėti.

¶ PRIMROSE, COL. Neužilgio ketina czia parengti naujas anglių kastynes: rengimu užsiims Colorado Fuel & Iron Co.

¶ MONONGAHELA CITY, PA. Sztraikas kastynėse Jutte & Co. pasibaigė, kastynės Pool pradėjo jau dirbti ir dirba gerai.

¶ PHILADELPHIA, PA. Czianykszcziai diwonų dirbtuwių sawinįkai nutarė uždaryti dirbtuwes iki pabaigai szių metų.

¶ ALLEGHENY CITY, PA. Naujai pastatyti geležies tarpinimo pecziai ant Preble av. ir Hood Run pradės dirbti dar szį mėnesį.

¶ TERRE HAUTE, IND. Czianykszczio apskriczio wienoso kastynėse dirba gerai, bet yra diktai ir tokių, kuriose darbai eina labai silpnai.

¶ CANONSBURG, PA. Fort Pitt Bridge Co. szitame mieste ketina padidinti sawo dirbtuwes ir priimti paskui prie darbo daugiaus darbinįkų.

¶ KENYON, MAS. Czianykszczios medwilnės dirbtuwės likosi ant neaprubežiuoto laiko su wisu uždarytos ir per tai 200 darbinįkų neteko darbo.

¶ CENTREVILLE, IA. Wiena czianykszte kooperatywiszka kompanija ketina parengti naujas anglių kastynes prie Kookuh & Western geležinkelio.

¶ DES MOINES, IA. Czianykszcziai kalnakasiai pakėlė sztraiką; kastynių užweizėtojai sako, kad nė wieno sztraikierio nepriims atgal prie darbo.

¶ BLOSSBURG, PA. Ant paskutinio sawo susirinkimo kalnakasiai szitų kastynių nutarė neiti ant sztraiko, jie pasiganėdina uom uždarbiu, kokį gauna.

¶ OLNEYVILLE, R. I. Czianykszczios įtaisos plowimo wilnų pradės dirbti dar szią sanwaitę. Kitur szito szteto tokiose jau įtaisose dirba wisur pilną laiką.

¶ SHEFFIELD, ALA. Czianykszcziose pudleriszkose dirbtuwėse prasidėjo darbai, bet dirba mažai. Kaip girdėt, dar szįmetą ketina czia statyti naują plieno dirbtuwę.

¶ NILES, IND. Czianykszcziose geležies dirbtuwėse dirba gerai; senoj dirbtuwėj pradėjo dirbti porą sanwaiczių atgal. Pudleriszkos dirbtuwės negauna tiek darbinįkų, kiek reikalauja.

¶ SANTIAGO, CUBA. Laikraszcziai pranesza, kad aplinkinėse amerikonų užimto miesto Santiago rado turtingus anglių plotus, ant kurių neužilgio parengs kastynes. Ar tikt czia ne bus laikraszczių paleistas humbugas?

¶ MASSILLON, OH. Czianykszcziose geležies dirbtuwėse, iszėmus pudleriszkos dalies, dirba gerai. Recko stiklo dirbtuwėj pradėjo dirbti. Dirbtuwėse Hesso & Snydero dirba gerai. Akmenų skaldytojai užtai pakėlė sztraiką.

¶ NEW YORK. 2000 siuwėjų moteriszkų drabužių firmos Friedman Bros. sztraiką laimėjo ir 21 d. Rugsėjo sugrįžo wisi prie darbo. Jeigu ir kiti wisi darbinįkai laikytusi wienybės kaip New Yorko siuwėjai, sulauktų geresnių uždarbių.

¶ WINNIPEG, MANITOBA. Czianykszcziai farmeriai reikalauja darbinįkų ant nuwalymo laukų. Atkako czia 4500 darbinįkų isz Ontario, bet tų neužtenka. Į Winnipeg kasdieną ateina telegramai su reikalawimais darbinįkų, bet jų ir mieste neužtenka.

¶ SPRINKFIELD, ILL. 100 negrų kalnakasių, kuriuos isz Alabamos parsitraukė Virden kastynių sawinįkai wieton pakėlusių sztraiką baltweidžių, reikalauja, kad juos sugražintų atgal į Alabamą. Negrai apskundžia kastynių sawinįkus, kad jie juos parsitraukdami nieko apie besitraukiantį sztraiką ne sakė, todėl mat partraukti negrus darbinįkus prigawo.

Vienatinė lietuwiszka APTIEKA. Mes siuncziam liekarstwas į wisur o ypatingai TRAJANKA. Prisiusk 65c. stampoms ar kitaip, o apturėsi. Reikale raszyk pas mus, o wisada roda su atsakimu apturėsi. Adresuok,
P. W. BIERSTEIN & CO.,
Shenandoan, Pa

ISZ Lietuwiszku dirwu.

Swarbus klausymas.

"Ryto" nr. 37, Parapijonas pakėlė swarbų klausymą taksų už atlikimą wisokių tikėjimiszkų ceremonijų musų bažnycziose ir kunigų pelno. Mes nežinome, ar taksas kiekwiena parapija turį atskiras, ar jos yra wisur lygios. P. Parapijonas sako, kad pagal wyskupo prisakymą Waterburyje, Conn. prabaszczius turi imti "už szliubą sykiu su užsakais $10; už darbą ir rasztus prie krikszto 4 dol".

Toliaus p. Parapijonas, apgindamas wyskupo užtwirtintas taksas, sako, kad Waterburyje lietuwiszkas prabaszczius ne turys nė užką reikalingas knįgas nusipirkti, o kitų tautų wikarijuszai turi knįgų už $500. "Kituose dalykuose kunigas turi klausyti wyskupo prisakymų, o ne žmonių; wyskupas gi liepia nelaikyti parapijos susirinkimų tankiaus kaip sykį ant metų ir tai tiktai bažnyczioje. Pagal wyskupo prisakymą, prabaszczius turys turėti iždąsargį (sawę) ant užlaikymo parapijos pinigų".

Gistina butų, kad kas pilnai wyskupų užgirtas taksas ir prisakymus pagarsintų. Kaslink taksų, mums rodosi, kad wyskupai negali wisoms parapijoms lygias užgirti, kadangi sanlygos padėjimo katalikų ne wienokios: kas ne apsunkina per daug dwigubai ir trigubai daugiaus uždirbanczio wokieczio, prancuzo, anglijono arba airio, apie kurio naudą ir pelną rupinasi jų wientaucziai užimanti augszcziausius urėdus, tas gal but per sunku wargstantiems lietuwiams, lenkams, slowakams arba italijonams. Jeigu gywenanti wargingai lietuwiai priwersti bus mokėti tas paczias taksas, kokias moka turtingi wokiecziai arba prancuzai, tai wisi nuo uždarbio lietuwio atliekami pinigai turėtų eiti wien ant kunigų naudos ir mes neįstengtume parengti kitokių reikalingų tautiszkų įtaisų, apie pagerinimą mokslainių nė sapnuoti ne galėtume. Tąsyk rods ne trukų mums bažnyczių, nė turtingų kunigų, bet užtai musų tauta turėtų pulti wis žemyn ir žemyn, kadangi ant užganėdimo kitų reikalų ne butų pinigų. Tas isz dalies juk ir dabar terp mus yra. Wyskupai Amerikoj yra swetimtaucziai, nežino jie prideranczia wargingo lietuwių padėjimo, atsakanczių teisingų informatorių neturi, informacijos gi musų kunigų ne wisada bus impartijaliszkos, kadangi augsztumas taksų riszasi per daug su jų paczių reikalais. Todėl, mums rodosi, kad swetimtaucziai wyskupai negal but wienaitiniais sudžiomis, kokias taksas gali mokėti lietuwiai. Taksos nėra tikėjimiszki, bet materijaliszki dalykai, užžiura paskutinių todėl negali prigulėti wien wyskupui, kurio priderystė daboti grynai tikėjimiszką, dogmatiszką bažnyczios dalį. Materijaliszki musų parapijų reikalai turi but paremti ant sutarties parapijonų su kunigu. Juo į juos recziaus atras progą kisztiesi wyskupai, juo bus geriaus, juo mažiaus parapijose bus nesutikimų ir waidų. Amerikos fabrikantai, priimdami prie darbo darbinįkus, ne reikalauja juk nuo prezidento, kad tassi užmokamas taksas užtwirtintų, apsieina be p. McKinleyo tarpinįkystės.

Ką kalbėjome apie taksas, tą patį galima pasakyti ir apie parapijų mitingus. Jeigu parapija sutwėrė parapijonai, jie ją užlaiko isz sawo wien aukų, be prisidėjimo wyskupų, tai atsitikus reikalui, jie ir turi tiesą be iszpraszymo keno nors daleidimo suszaukti mitingus ir ant jų daryti nusprendimus, koki pasirodys reikalingi. Rods, pas mus parapijų sawastis užraszyta ant wyskupo wardo, bet kad tas surėdymas gimdo daugiausiai waidų, kaip kur net kraujo praliejimus, todėl ir jis negalės ilgai užsilaikyti, kaipo wodingas bažnyczios stowiui. Ir dabar, mums rodosi, ne wisos katalikiszkos bažnyczios užraszytos ant wyskupų wardo, kiek girdėjome, dalis wokiszkų bažnyczių yra užraszyta ant wardo teip wadinamo katalikiszko Vereino. Wieną isz lenkiszkų bažnyczių juk parapijonai atprowojo nuo Vereino. Kodėl wokieczių užtai bediewiais nieks newadina? Jeigu wokiecziai gali turėti sawo bažnyczias, tai kodėl tikt lenkiszkos ir lietuwiszkos turi but užraszytos neatbutinai ant wyskupo wardo? Tiesos žmonių priesz Diewą wisur turi but wienokios: kas daleista wokieczui arba prancuzui, negal but uždrausta lietuwiui. Ar ne teip?

Kaslink kitų p. Parapijono pakeltų klausymų, tie platesnio perkratinėjimo nereikalauja. Raszėjas skundžiasi, kad musų kunigai gywena daug wargingiaus (ne wisi) už swetimtauczius, Waterburio prabaszczius neturi antai nė už tiek knįgų, kaip swetimtaucziai wikarijuszai. Tas tiesa, bet ir lietuwiai ne teip turtingi kaip swetimtaucziai. Amerikos fabrikantai, mokėdami lietuwiams darbinįkams mažą uždarbį, juk ne paiso ar jems užteks ant nusipirkimo knįgų nors už mažiaus negu jų turi musų wikarijuszai, ne stato jiems klebonijų ant gywenimo. Kiekwienas priwerstas gywenti pagal iszteklių. Swetimų krasztų raszėjai gal puikiai gywenti, musiszkiai priwersti gywenti pusbadžiai, nors dirba daugiaus už swetimtauczius, o jau daug daugiaus už tulus musų kunigus swetimi mokintojai gauna algos 70—100 dol. ant mėnesio, musiszkiams moka po 25 dol., ant didesnio mums neužteks, jeigu turėsime wien apie algas ir pelnus kunigų rupintiesi. Juk ir sziądien jie daug geriaus Amerikoj aprupinti negu kiti musų tautiszki darbinįkai. Dalykime wisiems pagal wertę darbo, o ne pagal luomą, žiurėkime ant musų paczių iszteklių, tie dalykai musų priwatiszki, jie negal but po užžiura swetimtauczių wyskupų, apie musų reikalus tikt mes patys priwalome žinoti.

Isz Traverse City, Mich.

P. Cziabuwys, korespondencijoj isz musų miestelio, ne wisai teisingai apraszė, kad musų moterys waikszczioja po saliunus, kad pas jas namieje wiskas suskretę, buk jauni waikinai užsiima wien kazyroms. Yra tai teip tikt isz dalies: yra moteris lankanti saliunų, yra suskretusių, yra ir kazyruojanczių waikinų, bet teip ne wisos moterys elgiasi, ne wisi ir ne apsiwedę waikinai apart kazyrų nieko daugiaus ne iszmano. Musų apsiwedėlių dideli nelaimė yra, kad isz jų penkių porų nė wienas ne skaito nė jokio laikraszczio. Tai ar dar reikia didesnės nelaimės? Per tai jie ne turi nė jokio supratimo, wisi jų rupeszcziai, kad pawalgyti, pawalgius atsigerti, o atsiradus liuosiems nuo darbo—pakazyruoti; jų pulko laikosi ir keli jauni waikinai. Nelaimė tokiems, kad brangų sawo jaunystės laiką praleidžia nesirupindami apie sawo paczių reikalus ir padėjimą.

Užsidarius T. Lumber Co. dirbtuwėms, kuriose dirbo daugiausiai lietuwiai, lenkai ir rusinai, manageris Lodgate parengė sawo darbinįkams piknyką, ant kurio nuwežė darbinįkus ir jų szeimynas dykai, galėjo jie dar be užmokesnio imti cigarus ir kitokius niekniekius. Toksai managerio pasielgimas labai patiko tuliems darbinįkams, atlygindami jie, parsamdė muziką ant palinksminimo sawo geradėjo. Mat warguoliai užmirszo, kad tas jų geradėjas nutraukdawo nuo jų uždarbio po 10%, taigi ir tas piknikas ne už jo pinigus parengtas, bet už darbinįkų.

31 d. Rugpjuczio, p. Gaubas suszaukė lietuwių mitingą ir kalbino juos paaukauti kiek ant tėwyniszkų reikalų, kaip antai: ant paminklo Kun. Burbos ir ant suszelpimo pawargusio musų rasztinįko. Ant to wiso paaukawo wos $1 su keliais centais, taigi ne susirinko nė tiek, kiek kasztawo pasamdymas muzikos ant palinksminimo p. Lodgates. Tuli tamsunėliai, ant prikalbinėjimo aukauti ant tautiszkų reikalų, atkirto, kad geriaus ėsą tuos pinigus pragerti.

Ant nelaimės ne mažai yra terp musų brolių nesuprantanczių tautiszkų reikalų, bet isz to negalima per daug nusimyti, nes trys metai atgal daug daugiaus buwo nesuprantanczių, kurie ne norėjo prigulėti nė prie "Susiw. Lietuw. Am.", sziądien gi jau priguli ir supranta jo naudą. Sziądien daugumas ne mėgsta nieko skaityti, bet turime wiltį, kad į porą metų įgys ir jie apie tai geresnį supratimą. Duok Diewe, kad toksai supratimas kuo greicziausiai ateitų.

Szwiesos Troksztantis.

Isz Lawrence, Mas.

18 d. Rugsėjo atsibuwo czia didelis lietuwių susirinkimas Boston Store halėje, ant kurio wisi dailiai užsilaikė, be jokių barnių ir maisztų. Užsidėjo czia nauja lietuwiszka parapija wardo Szwento Franciszkaus Serafiszko. Uždėjimas parapijos, teiposgi iszrinkimas wyriausybės, prisiraszymas parapijonų prie naujos parapijos atsibuwo kuo gražiausiai; aukos teiposgi plaukia, negalima ant jų stokos per daug rugoti. Linkime mes Lawrence'o lietuwiams ir naujai užsidėjusiai parapijai kuo geriausios kloties. Paiimant kunigą tikt reikia apsisaugoti, kad ne gauti wilko awies kailyje, kaip antai dabar yra Chicagoj, kur prabaszczius, prisirinkęs pinigų, nė gero parapijonams ne duoda, neiszduoda jiems nė rokundų isz sukolektuotų pinigų. W. K.

Isz wisur.

‖ Pietinėj Iszpanijoj baisi audra neiszpasakytai daug blėdies pridirbo. Kaime Nerrara, netoli Kadikso, 80 žmonių prigėrė.

‖ Netoli Flinders salų, Australijoj, susidaužė amerikoniszkas garlaiwys "C. C. Funk"; prie to ir 10 ant jo buwusių žmonių prigėrė.

‖ Maras Indijose wėl pradeda didintiesi: pereitą sanwaitę Bombajaus apskrityj pasmirė nuo maro ant 2000 žmonių daugiaus negu užpereitą sanwaitę.

‖ Prieszais Fecamp, Prancuzijos pakrantėse, susidaužė prancuziszkas garlawys "Ville de Fecamp". Prie to prigėrė ir 36 ant jo buwę žmonės.

‖ Mieste Panamoj, 23 d. Rugsėjo, siautė didelis gaisras, kurisai isznaikino su wirszum 30 namų ir daug pardawinyczių. Kaip spėja, ugnis užgimė nuo padegimo.

‖ Mieste Bradford, Anglijoj, paczame įsibėgime iszszoko isz rėlių pilnas wažiuojanczių elektriszkų karų trukis. Prie to 50 žmonių tapo sunkiaus ar lengwiaus sužeistų.

‖ Lomžos gubernijoj, Lenkijoj, beweik su wisu iszdegė miestas Makow. Prie to sudegė ir 7 žmones besistegdami iszneszį sawo turtus isz deganczių namų. 3000 žmonių neteko pastogės.

‖ Laike wokiszkos kariaunos manewrų netoli Listingen, prowincijoj Kassel, dalis raitelių dragunų, naktyj įpuolė į senas jau apleistas akmenų skaldyczias, prie ko 16 tapo sunkiai apkultų; keli isz apkultų turės mirti.

‖ Pietinėj Iszpanijoj, ypacz prowincijose Sewila ir Grenada, baisios wėtros daug blėdies pridirbo; prie to 6 žmonės tapo užmuszti, o apkultų yra daug. Sevillej ir Cadikse wėtra daug triobų sugriowė, Grenadoj sugriowė ji 85 namus.

‖ Miestą Sliwnicą, Bulgarijoj, atlankė baisi audra su debesų praplyszimais, nuo kurių užgimė dideli twanai. Dwi gelumbės dirbtuwės, trys tiltai, 10 malunų ir kitokių įtaisų ir 100 namų nuneszė wanduo. Prie to ir daug žmonių prigėrė.

‖ Mieste Glasgow, Szkotijoj, parengtame ant wienų namų kiemo sodelyj rado daugybę užkastų žmonių skieletų, jaunų ir senų wyriszkių ir merginų. Policija susekė, kad pirmiaus czia gywenęs daktaras, kurisai teiposgi jau pasimirė, papildė daug žmogžudyszczių ir sawo nužudytas aukas užkasdawo minėtame darželyj. Rasti skieletai ir paeina nuo tų daktaro nužudytų ir užkastų žmonių.

‖ Terptautiszkas, parengtas Berne, Szweicarijoj, paczto biuras praneszė wisiems musų žemės pacztams, kad nuo dabar į republiką pietinės Amerikos Wenezuelę ne walia per pacztą siuntinėti knįgų, daleista wien moksliszkas, apie dailę ir amatus, bet ir tos turi but be apdarų; pasakų, eilių, dainų wisai ne walia ten siuntinėti, tokias randas to kraszto konfiskuoja teip, kaip antai Maskolijoj daro su lietuwiszkoms.

‖ Atkakęs į Vancouver, B. C. garlaiwys "Empress of India", atgabeno žinias apie neiszpasakytas audras ir potam twanus, koki neseniai atlankė Chinus ir Japoniją, prie ko keli szimtai žmonių pražuwo. Klonys prie Szang kalnų, nuo Geltonosios upės iki kalnų ant szimtų mylių wandes užlietos. Szimtai tukstancių to apskriczio gywentojų neteko pastogės. Baisus twanai buwo ir Japonijoj. Ir czia szimtai žmonių pražuwo. Blėdį jų padarytą skaito deszimtimis milijonų doliarų.

‖ Prancuziszkoj nusikaltėlių kolionijoj pietinėj Amerikoj, Cayennoj, kur yra pasodytas ir garsus oficieras Dreyfus, dalis nusikaltėlių užmuszė sargus, potam apėmė ginklų sukrowimą (arsenalą); jie pasirengę iszliuosuoti kitus, isz wiso 4000 nusikaltėlių, sėdinczius kaliniuose. Jeigu tas pasiseks, jie, turėdami ginklus ir amuniciją, gali paweržti nors ant tulo laiko wisą ant tų waldybų waldžią, kadangi czia nėra nė pusės tiek prancuziszkos kariaunos.

‖ Mieste Kagule, Bessarabijoj, Pietinėj Maskolijoj, mokintiniai wietinės pradinės mokslainės, 14—15 metų waikai ant ulyczios užmuszė praeiwį, prie to wartojo, kaip Amerikos užpuolikai, rewolwerį ir peilį. Mokintiniai ant ulyczios mat elgėsi ne prideranczia, todėl du koki ten praeiwiai dawė waikams pamokinimus; isz to prasidėjo pesztynės, laike kurių waikai iszsitraukė rewolwerius, į wieną isz juos pamokinusių praeiwių paleido kelis szuwius, bet ne pataikė, kitą gi nudurė su peiliais ant wietos. Dailiai mat augina maskolių giriamos maskoliszkos mokslainės!

‖ Berlyne yra dabar stebuklingas 5¾ m. waikas. Otto Phoeler, sunus restauratoriaus. Nors minėtas waikas ne turi nė 6 metų, bet jis gerai ne tikt kalba ir skaito, bet ir raszo be klaidų: wokiszkai, angliszkai ir prancuziszkai, iszrisza sunkiausias matematiszkas iszduotes, moka geriaus geografiją, istoriją negu ne wienas isz teip wadinamos inteligencijos. Tėwai laikė ant mokinimo to waiko guwernantę (mokintoją), bet moksluose jis jau mokintoją pralenkė; tolesniu jo mokinimu dabar užsiėmė Berlyno specijalistai mokslinczia. Tasai stebuklingas waikas gerai suaugęs, iszrodo sweikas, ant pažiuros iszrodo lygbutų mažiausiai 9 metų, sanprotauja teip, kaip su wisu suaugęs žmogus. Sawo sweiku iszweizdžiu tas waikas skiriasi nuo kitų kada nors buwusių panaszų stebuklingų waikų, kurie buwo silpni, iszblyszkę, ne sweiki, ne normaliszkai iszaugę.

‖ Nors uždarbiai prancuziszkų laikraszczių raszėjų ne didžiausi, ne gal lygintiesi su uždarbiais dirbanczių geresniuose angliszkuose arba amerikoniszkuose laikraszcziuos, bet mes nė už szimto metų ne galime tikėti, kad musų laikraszczių raszėjai uždirbtų tiek, kiek uždirba dabar prancuziszki. Raszėjas Cornely, kurisai parupina įženginius straipsnius laikraszcziui "Figaro", už wieną ant dienos straipsnį turi $5000 ant metų, taigi po $13,70 už kiekwieną straipsnį. Akademikai už kiekwieną straipsnį, wis tiek kokio didumo, ima po $200—400. Rochefort, už rėdymą laikraszczio "L'Intransigeant" gauna $20000 ant metų. Administratoriai gi "Figaro", "La Presse", "Le Journal" ir "Le

Petit Journal" gauna po $100000 ant metų. Na, o kiek uždirba musų laikraszczių redaktoriai? Mažiaus negu darbinįkai kastynėse; pas mus dirba tikt pasiszwentę arba neturinti kur dirbti, o ne dėl uždarbio, kadangi tas juokingai menkas.

‖ Netoli Charkowo, Mažrusijoj, aplinkiniai ukinįkai, iszėję į girią, kaip kada patikdawo joje neiszpasakyto didumo deiwę. Ji teip įbaugino ukinįkus, kad jie ne dryso nė su reikalais važiuoti į minėtą girią. Ant galo du isz Charkowo atważiawę ant wasaros swecziai nusprendė iszliuosuoti girią nuo baisios deiwės. Apy wakarėj, apsiginklawę prideranczíai, su szunim iszsirengė jie į girią. Belaukdami deiwės, užmigo. Apie 12 walandą prikėlė juos smarkus szunies lojimas. Pabudę, 20 žingsnių toliaus pamatė jie baisybę neiszpasakyto didumo, kurią draskė ir purtė szuwa. Waikinai isz syk nusigando, bet kiek atsigriebę, su isztiestais karabinais prisiartino prie baisybės ir liepė jai numesti uždangą ir pasirodyti, kuom ji yra. Ji gi wissi žmogiszku balsu praszė wien suwaldyti szunį. Kada minėti waikinai nutraukė nuo deiwės paklodę, tai pasirodė, kad ji yra gerai jiems pažįstamas kaimynas, ant augsztų medinių kojų, weidas tikt buwo uždengtas su liczyna. Turėjo jis ir kelias czirszkynes pripildytas kokiu ten dwokiancziu ir deginanczíu skystimu ant gazdinimo drąsesnių ukinįkų. Waikinai parsiwarė jį namon.

‖ Netoli Chwalinsko, rytinėj Maskolijoj, ukinįkas Konowałow ir jo sunus užsimanė pasinaudoti isz tamsumo žmonių ir isz to turtus sau rinkti. Apgarsino jie, kad turi jie bilietus į rojų ir kalbino su pirkimu pasiskubinti, kadangi wietų rojuje ne daug jau ėsą. Bilietus tokius galima pirkti sau paczíam, sawo giminėms ir draugams gywiems ir numirusiems; padalyti bilietai tie į dwi kliasas: bilietas pirmos kliasos kasztuoja 10 rublių, turintis jį rojuje ant puikios kanapos arba ant fotelio pasirėmęs galės sėdėti pirmose eilėse prie Diewo sosto; turintis bilietą antros kliasos, kurisai kasztuoja 5 rubl., turės pasiganėdinti paprasta kėdute ir sedės jau užpakalyj pirmakliasių. Kadangi kwailų, ypacz Maskolijoj, yra ne mažai, prigawėjams ne truko tų bilietų pirkėjų. Dabar wienok jie jau pateko į polijos nagus. Susekti tą policijai pasisekė wisai netikėtai: wienas senas neturtingas maskolius, pardawęs kwieczius, už gautus pinįgus pirko sau bilietą pirmos kliasos. Tas labai sunui nepatiko, tam rodėsi, kad tokiam beturcziui kaip jo tėwas, galėjo užtekti ir bilieto antros kliasos. Už rojaus bilietą užgimė isz pradžių terp tėwo ir sunaus barnys, paskui gi pesztynės; į jas įsikiszo policija ir tokiu budu wiskas iszėjo į aikszlę.

‖ Ant salos Islandijos, tolimuose sziauriuose, kur beweik sawistowiai gywena apie 80000 gywentojų, bet jie dėl stokos malkų ir ilgų besitraukiancziu per czielas sanwaites žiemos naktų ne galėjo sunaudoti wisų sawo žemės turtų, ne galėjo pakelti iszdirbystės. Ant tos salos yra wienok trys dideli wandens puolimai: Sullfors, Gudofors ir Allarfors; pajiega kiekwieno isz tų puolimų yra dideni negu kitų, kur nors Europoj. Danijos kapitalistai užmanė tuos wandens puolimus sunaudoti ant padirbimo elektriszkos pajiegos ne tikt ant warymo maszinų, ir apszwietimo per ilgas žiemos naktis wisų salos krasztų bet ir ant apkurimo gywentojų namų, mokslainių, bažnyczių ir tt. Elektriszka pajiega galės but sunaudota ir prie rudos kasimo, kurios ant salos ne truksta. Atsiras czia dabar ir fabrikai, kurie parupįs gywentojams reikalingus iszdirbimus. Sala ta toli nuo kietžemių, ypacz gi žiemos laike, budawo atskirta nuo susineszimų su kitais krasztais. Dabar Danijos randas, kuriam Islandija priguli, nusprendė galutinai sujungti ją su Europa per nuwedimą ant jurių dugno telegrafo linijos ir tokiu budu islandiecziams bus suteiktas galėjimas wisada susineszti su ciwilizuotu swietu. Apart to, pats gywentojai, ant salos rengiasi parengti ir sawo tautiszką uniwersitetą. Mat ir tų szaltų krasztų gywentojai ne nori užpakalyj kitų ciwilizuotų tautų pasilikti.

‖ Iszeiwiai isz Australijos uždėjo pietinėj Amerikoj, Paraguajuje, kolioniją Cosme ant komunistiszko pamato, pagal nurodymus garsaus Amerikos raszėjo, jau pasimirusio Bellamy. Kolionistai yra angliszkos kilmės, jie neturi sawo priwatiszkos sawasties, bet wiskas priguli wisiems, apdirba jie wisą kolionijos plotą isz wien, bet kiekwiena szeimyna gali turėti atskirus namus. Pinįgų ten nėra ir darbas yra kaipo wienaitinis turtas ir pinįgai laikomi. Kiekwienas kolionistas, ant kolionijos naudos turi paszwęsti po 36 walandas darbo ant sanwaitės, ir už tą jis gauna wiską, kas ant gywenimo reikalinga. Jeigu kas dirba wirszaus, tai užraszo jam kiekwieną walandą ir už tai jis turi tiesą nuo kolionijos užweizdos reikalauti, kas jam reikalinga, kaip antai knįgą, laikrasztį, gal reikalauti užtai ant tulo laiko paliuosawimo nuo darbo. Jeigu wirsz reikalingo laiko dirba neapsiwedęs kolionistas, tai už tokį wirsz reikalingo laiko darbą jis gauna atskirus namus. Tokiuose namuose gal kiekwienas gywenti, kaip jam patinka, bet jie wisgi ne jo sawastis, kitiems atiduoti, arba juos parduoti swetimiems jis neturi tiesos. Merginos ir naszlės turi teiposgi dirbti ant naudos kolinijos, bet isztekėjusi, arba pastojusi motina moteris liuosa nuo wisokių wieszų darbų, jos priderystė tąsyk liuobtiesi namieje. Cosme nėra bažnyczios, bet kiekwienas kolionistas priwalo elgtiesi pagal deszimtį Diewo prisakymų, kurie yra pamatu tos žingeidžios kolionijos tiesų. Nors ji užsidėjo jau gana seniai, bet nesutikimų nėra, waldžia parengia kolionistams wisokius pasilinksminimus ir pamokinimus. Isz tokio gywenimo wisi kolionistai užganėdinti, kapitalistų czia, žinoma, nėra,

---

NAUJI ISZRADIMAI.

‖ Anglijoj gywenantis amerikonas, Maxim, iszrado lakiojancząją torpedą. Dabartinės torpedos, artai padėtos ant jurių dugno, ar liuosai paleistos, karės laike, naikina prieszų laiwus, bet nuo jų wisgi dar galima apsisaugoti. Iszrastas Maximo galima paleisti ant oro kaipi orlaiwį, laiwai negal nuo jų apsisaugoti, wienos tokios torpėdos užtenka ant isznaikinimo didžiausio ir drucziausio kariszko laiwo. Ateinanti dideli karė, į karią wisos tautos rengiasi, bus baisi, prieszai muszis ne tikt ant žemės ir wandenų, bet ir powandeniu, minų olose po žeme, dar ir ant oro. Mat kaip sziądieniniai iszradėjai džiowina sau smegenis ant iszradimo žmonių naikinimui wis baisesnių ir baisesnių prietaisų.

‖ Trys tukstancziai metų atgal, fenicijonys ir grekonys mokėjo padaryti ugnį, kuri degė ir ant wandens. Wėliaus padirbti tokią ugnį užmirszo ir nieks ne mokėjo iki dabar. Ant paskutinių wokiszkos laiwynės manewrų buwo iszbandyta padirbta wieno Berlyno inžinieriaus ugnis panaszi į aną senowės grekonių. Bombos, pripildytos nežinomų medegų, susidawusios į wandenį arba į žemę užsidega ir nė jokia pajiega ne gali ugnies užgesinti; degą ji lygiai ant wandens, kaip ir ant žemės; galima ugnį užberti su žemėmis, arba užlieti su wandeniu, bet kaip tikt ji prisigriebė pawirszaus, wėl užsidega. Wokiszka laiwynė rengiasi tą iszradimą nupirkti ant naikinimo prieszų laiwų karės laike.

‖ Finlandietis, kapitonas Kurkumeli, iszrado prietaisą apsaugojancząją plaukiancziu ant jurių garlaiwius nuo susidaužymo prie susimuszimų su kitu prieszais plaukiancziu laiwu. Prietaisą tą iszradėjas praminė "Antitarana". Bandawonės atliktos dabar Odesos porte buwo pasekmingos: paleido su pritaisytais "antitaranais" du garlaiwiu, wienas plaukė su greitumu 6 mazgų, antras gi su greitumu 2 mazgų ant walandos, taigi wienas plaukė greicziaus negu gal plaukti garlaiwiai laike tirsztos miglos; garlaiwiai susimuszė, bet nė trupuczio ne buwo pagadyti. Kas žino, kaip tankiai susimusza laike miglos laiwai ir kokias tie susimuszimai pagimdo nelaimes, tas supras swarbumą szito iszradimo: antai prie tokio susimuszimo tapo iszardytas prancuziszkas pasažierinis garlaiwys Bourgogne ir prie to su wirszum 500 žmonių prigėrė.

‖ Keturi Austrijos oficierai Windobonoj, besidarbuodami drauge, iszrado budą, kaip galima siuntinėti telegramus tiesiog nuo bėganczių trukių ant sesineszimų ar tai bėganczių keliu trukių, arba bėganczių trukių su arcziausioms stacijoms ir stacijų su trukiais. Dabar, negalint persergėti iszbėgusio trukio apie prieszais iszbėgusį kitą, tankiai atsitinka įsibėgusių susimuszimai, kas gimdo paprastai dideles nelaimes. Atsitinka laike didelių audrų, kad iszbėgus nuo stacijos trukiui, audra pagadina kelią, nunesza tiltą ir tasai nieko nežinodamas, važiuoja toliaus. Rods sargai paduoda signalus, bet trukio wedėjai, pamatę sargų ženklus, jau tankiai priesz nunesztą tiltą neįstengia įsibėgusio truko sustabdyti į laiką. Galėjimas siųsti telegramus ant bėganczių keliu trukių apsaugos juos nuo nelaimių. Kiekwienas todėl numano, kaip tai swarbus yra tasai naujas iszradimas.

‖ Durpas dabar sunaudoja ant wisokių reikalų: miestuose jas sunaudoja ant panaikinimo wisokių smarwių, kurias durpos paima; sutrintas durpų dulkes wartoja daktarai ant karės lauko prie apriszimo sužeidimų: kadangi durpos naikina bakterijas, todėl jos ne duoda žaizdoms wietrytiesi. Neseniai isz durpų pradėjo austi audimus, rods ne isz grynų bet maiszytų ar tai su linais, su wilnoms, medwilnėms ar kitokioms tinkanczioms ant werpimo medegoms. Toki audimai geriausiai tinka ant parengimo patalų ir užklodalų lowose: kadangi durpų kwapo nepakenczia nė joki wabalai, todėl ir lowose, kur įpilai ir užklodalai bus isz audimų isz durpos, nesilaikys nė blakės, nė blusos, nė kitoki neduodanti miegoti wabalai. Bandawonės atliktos su tokiais durpiniais audimais parodė, kad jie labai druti ir dailus. Isz durpų daro teiposgi lentas, kurios kuo geriausiai tinka ant wisokių stalioriszkų iszdirbimų. Ant to durpas drucziai supresuoja atsakancziomis maszinomis. Blokai teip suspaustų durpų neiszpasakytai kieti teip, kad didelės reikia pajiegos ant supjaustymo jų į lentas. Lentos tokios duodasi poliruoti ir padirbti isz jų mebeliai iszrodo lyg aržuoliniai. Isz tokių blokų galima ir tiesiog triobas statyti; triobos isz durpos geriaus užlaiko szilumą negu medinės arba murinės, o kas swarbiausia, kad jau moka durpas padaryti nedegancziomis. Triobose pastatytose isz durpų nesilaiko nė joki wabalai, jos daug sweikesnės negu statytos isz kitokių medegų. Wiena Paryžiaus dirbtuwė szį metą pradėjo dirbti isz durpų flanelę. Ji rods ne wien isz durpų, bet wisgi susideda didesnėj dalyj isz durpos. Isz tokios flanelės dirba jau apatinius drabužius, kaip antai: marszkinius, kelnes ir jie laike didelių szalczių geriaus žmogų saugoja nuo perczalimo negu padirbti isz kitokių medegų. Tokiuose drabužuose nesilaiko ir nėjoki wabalai, kaip antai blusos, blakės ir tt. Reikia dar pridurti, kad isz durpų isztraukia parafiną, kurią sunaudoja ant dirbimo žwakių. Taigi mat kiek tai naudos gal atgabenti, rodosi, mažai naudingos durpinyczios, reikia tikt mokėti jas isznaudoti.

TĖMYKITE!

Lietuwiai, norinti gauti ligose rodas už dyką ir kaip galima pigiausiai gauti waistus, kreipkitės prie A. L. Greicziuno, aptiekoriaus ir Studento Medicinos paskutinio kurso Rush Collegijos Mediciniszko skyriaus Chicagos Uniwersiteto. Duoda rodas nuo 5 iki 10 wal. wakaro kas dieną, apart nedėldienių.

Kosciuszko Pharmacy,
162 W. Chicago ave. Chicago Ill.

NAUJOS KNĮGOS.

Ukiszkasis Kalendorius ant 1899 metu, turinczíu 365 dienas. Didžiąją pusę szio Kalendoriaus užima straipsniai apie artojystę ir wirimą walgiu. Sudejo "Sargiecziai". Peterburge (Tilžej). 128 puslap.

Kalendoriszka dalis czia tokia kaip ir wisuose kalendoriuose; literariszką dalį pradeda dwi poezijos Maironio: "Jo pirmoji meilė" ir "Apleistas Beturtis". Tendencija ir mislis jų graži, tikt forma eilių ne kam tikusi.

Toliaus eina dwi apysakos: "Santaika" ir "Bėda geram žmogui, bet ir niekszui ne wisados laimė. Paraszė Sawasis". Apie abidwi pasakaites galima pasakyti, kad jos nė per daug niekai, nė per daug geros, taigi tokios, kokios paprastai į musų kalendorius patelpa.

Potam eina pamokinimai ukinįkams, po antgalwiu: "Ko reikia žemei, kad butų wasinga"? Czia telpa suprantamai paraszytas pamokinimas apie mėszlą, apie užkrėtimą ir pagerinimą žemės. Rasztas tas Lietuwos ukinįkams labai naudingas.

Antrą wietą užima teiposgi labai naudingas rasztas pamokinantis apie "Dauglaukinę arba wismainiszkąją ukę, pagal Dmitrijewą"; wiskas czia iszaiszkinta kiekwienam prieinamoj formoj. Dauglaukinė ukė wakarinėj Europoj, o dwaruose ir Lietuwoj į westa, todėl lygiai užrubežių ukinįkams kaip ir Lietuwos dwarams žemė daugiaus duoda naudos negu lietuwiams ukinįkams. Laikas, rodosi, ir musų tėwynės ukinįkams pamesti jau netikusį trilaukinį ukiawimo budą ir griebtiesi daug pelningesnio dauglaukinio. Ant pasimokinimo užteks žinių, ėsancziu augszczíaus užwadintame Kalendoriuje. Po ukiszkų straipsnių eina pomokinimai moterims apie pagaminimą wisokių poniszkų walgių.

Toliaus eina jau mažesnės wertės pamokinimai apie "namus", "sodnus", "žolynų darželį" ir apie "žolynus wazoninius".

Užbaiga susideda isz smulkių žinių: apie swarbiausias žemės wieszpatystes ir jų gywentojus, bet žinios czia patilpo senos. Naudingos yra žinios apie wisokių krasztų pinįgus, swartlius, mieras ir t. t. Wienu žodžiu, Kalendoriuje yra diktai wisokių pamokinimų, o isz jų — pamokinimai ukinįkams labai naudingi.

Didžiausias žiuronas.

Didžiausią žiuroną ant tėmyjimo žwagdžių turi Yerkeso žwaigdžių tėmynyczia netoli Chicagos. Diametras žiurono storgalyj yra 3, 3 pėdos, ilgis gi wiso žiurono 19 metrų arba netoli 63 pėdos. Rodėsi, padirbus Amerikoj szitą žiuroną, kad nieks negalės padirbti didesnio. Tuom tarpu, ant rengiamos parodos 1900 m. Paryžiuj, dirba dabar dar didesnį, su kurio pagelba tikisi galėsę prancuzai galutinai isz riszti klausymą, ar mėnulis yra apgywentas ar ne, ar auga ant jo medžiai ir žolės? Jeigu ant mėnulio yra girios ir piewos, tai kiekwienas numano, kad turi but ir gywi sutwėrimai, jeigu gi ne bus augmenų, tai nėra abejonės, kad negal but nė jokių gywų sutwėrimų. Užmanytojumi to naujo milžiniszko žiurono yra Deloncle, dirba gi jį Paryžiaus optikas M. Gautier. Dijametras to žiurono bus beweik ant wienos pėdos didesnis negu Yerkeso tėminyczioj ėsanczio, ilgis gi jo apie 200 pėdų, taigi toks kaip boksztas gana augsztos bažnyczios. Su jo pagelba galima bus ne tikt tėmyti žwaigždes, bet ir nuimti fotografiszkus jų pawirszíaus paweikslus, kuriuos paskui, norint, galima bus dar padidinti. Žiuronas tas padidina tėmyjamus daiktus 6000 kartų, prie ramaus gi oro galima padidinimą daiktų pakelti iki 10000 kartų. Tokiu budu, paweikslan, ėsantį nuo musų žemės mėnulį pritrauks jis teip, kaipi kad ant jo pawirszíaus žiurėtume nuo 5 musiszkų mylių. Jeigu mes nuo augszto kalno žiurime ant kokio nors miesto ėsanczio apacziój, tai ir nuo 5 musiszkių mylių tolumo galima matyti, paweikslan, jeigu ne wisas didesnes triobas, tai bent boksztus augstesnių bažnyczių ir kitas augsztesnes triobas, matytume traukiantį kariaunos korpusą. Jeigu todėl ant mėnulio gywentų žmonės, tai jie turėtų teiposgi miestus kaip ir žemės gywentojai, kadangi mėnulis, nors nuo žemės atsiskyręs, kada ji dar buwo skysta, bet kad jis mažesnis už žemę tai ir atauszti turėjo greicziaus, gywybė, jeigu ant jo yra, atsirado anksczíaus, todėl ir jo gywentojai, jeigu jis apgywentas, galėjo augszczíaus kulturiszkai pasikelti negu mes, kadangi ant to mėnuliecziai daugiaus turėjo laiko; todėl, jeigu ten yra gywentojai, tai teiposgi turi miestus, miestai gal but puikesni negu ėsanti ant žemės. Jeigu teip yra, tai su pagelba dirbdinamo dabar Paryžiuje žiurono galima bus tą susekti. Isz dabartinių dangaus tėmyjimui žuronų labiausiai padidina daiktus žiuronas Licko žwaigždžių tėminyczios, Kalifornijoj, bet jis padidina tikt 4000 kartų; Paryžiuj gi rengiamas padidina dar 2½ kartų labiaus. Su jo pagelba ne tikt galima bus gautinai pažiuti musų žemės sandraugą, mėnulį, bet susekti ir dar daugiaus nesuprantamų daiktų ant kitų dangiszkų swietų. Padirbimas to milžiniszko žiurono ir pastatymas jo ant parodos pliacziaus kasztuos 1400000 frankų arba 280000 doliarų. Pasibaigus Paryžiuj parodai, tasai žiuronas taps iszgabentas į pietinę Prancuziją, kur oras czystesnis ir ant jo patalpinimo ant augszto kalno bus parengta žwaigždžių tėminyczia.

GEOGRAFIJA
ARBA
MOKSLAS APIE ŽEME.
II DALIS.

(Užbaiga)

kos, su 60000 gyventojų, portinis miestas. *Baltiszkas portas*, czia yra laivų dirbtuvės ir kanuolių liejinyczios, sujungtas geležinkeliu su Petersburgu. *Smolensk*, ant upės Dnepero, vietoj kur jis prisiartina prie Dauguvos. *Novgorod*, prie ažero Ilmen, prie iszplaukimo isz jo upės Volchovo, senovėj buvo daug turtingesnis ir didesnis, todėl vadino, jį *Didžiuoju Novgorodu* (Velikyj Novgorod), *Tver*, ant upės Tvercos įpuolanczios į Volgą, turi medvilnės ir skurinių iszdirbimų dirbtuves, veda gana placzią prekystą javais, kuriuos czia sugabena isz visokių krasztų. *Pskov*, prie įpuolimo upės Velikos į ažerą Peipus, seniai buvo turtingas, vedė placzią prekystą, sziądien nupuolęs.

Pramoningiausioj Maskolijos vidurinėj dalyj yra: *Jaroslav ir Kostroma* su didelėms drobių dirbtuvėms. *Ribinsk*, prie įpuolimo upės Szeksnos į Volgą, veda didelę prekystą javais; vasaros laike gyventojų skaitlius pakila iki 100000, žiemą gi, prasiszalinus svetimiems prekėjams ir botams, pasimažina iki porai deszimczių tukstancziu. *Rostov* garsus savo sodais ir jų vaisiais. *Nižnyj Novgorad*, su 100000 gyventojų, prie įpuolimo upės Okos į Volgą. Atsibuva czia garsus visoj Europoj jomarkai, ant kurių sugabena tavorus isz visų Europos ir Azijos krasztų. *Vladimir ant Kliazmos ir Szuja*, turi daug medvilnės dirbtuvių. *Maskva*, senovės Maskolijos sostapilė, turi 1 milijoną gyventojų, miestas auga greitai, greicziaus negu Peterburgas, sujungtas geležinkeliais su visais Maskolijos krasztais, turi universitetą ir kitokias augsztesnes mokslaines. Netoli Maskvos yra *Borodino*, garsus muszio laukas, kur Napoleonas I sumuszė maskolius ir potam Napoleonui pateko Maskva. *Troickaja Lavra*, turtingiausias Maskolijoj stacziatikiszkas kliosztorius. *Tula*, su 80000 gyventojų, ant upės Upos įpuolanczios į Oką, turi ginklų ir samavorų dirbtuves, yra czia ir geležies dirbtuvės. *Kaluga*, su kanapinių iszdirbimų dirbtuvėmis; *Riazan*, gubernijaliszkas miestas.

Prie Uraliaus kalnų arba krasztuose, kur augsztai pakilusi kalnakasysta, svarbiausi miestai: *Viatka*, ant upės to paties vardo, veda didelę prekystą javais. *Perm*, prie įpuolimo upės Czusovos į Kamą, veda placzią prekystą su Siberija. Netoli Permo yra *Motovilichino* kanuolių liejinyczios. *Kazan*, didžiausias miestas tuose krasztuose, su 200000 gyventojų, turi jis universitetą, senovėj buvo sostapilė totorių vieszpatystės.

Ant Juodžemio arba žemdarbiszkos juostos svarbiausi miestai. *Kamienec Podolski*, ant upės Smotriczo įpuolanczio į Dnestrą, ant augsztos uolos, Lenkų laikuose buvo druta tvirtynė nuo Turkijos rubežių. *Kiszinev*, su 200000 gyv., didžiausias miestas Besarabijos, jo aplinkinėse yra daug sodų ir vynyczių, veda didelę prekystą sodų vaisiais. *Berdiczev*, su 90000 gyv., beveik vien žydų. *Elizavetgrad*, ant upės Ingulo ant rubežiaus juodžemio ir stepų juostos. *Kijev*, su 250000 gyv., prie upės Dnepero, Mažrusijos sostapilė, yra jame universitetas ir technologiszkas institutas. Prie to miesto, ant kalno yra kliosztorius *Kijevo Peczerska Lavra*. *Czerkasy*, ant upės Dnepero, jo aplinkinėse yra daug cukraus dirbtuvių. *Kremenczug*, ant upės Dnepero, prie jo slenkszczių (porogų), todėl visi gabenami Dneperu tavorai turi czia but perkrauti. *Ekaterinoslav*, su 60000 gyventojų; *Poltava*, ant upės Vorkslos, netoli to miesto yra muszio laukas, kur maskoliszkas ciecorius, Petras Didysis, sumuszė įsiveržusius į Maskoliją szvedus. *Kursk*, su 60000 gyventojų, buvą czia kas metą dideli jomarkai. *Charkov*, su 250000 gyventojų, yra czia universitetas ir technologiszkas institutas, antras Mažrusijoj. *Bachmut*, netoli jo yra geležies, anglių ir druskos kastynės. *Lugan*, su didelėms geležies dirbtuvėms, netoli upės Donco. *Jelec*, ant upės Sosnos, veda prekystą daugiausiai miltais ir kruopomis. *Voronež*, su 80000 gyventojų, ant upės to paties vardo, netoli jos įpuołimo į Doną. *Orel*, su 80000 gyventojų, ant upės Okos, veda didelę prekystą javais. *Morszansk ant upes Cnos ir Mokszansk ant upes Mokszos*, teiposgi javų prekiavimo vietos. *Penza*, su 60000 gyventojų, ant upės Volgos. *Samara*, turi apie 100000 gyventajų, teiposgi javų prekiavimo vieta ant upės Volgos. *Sergievsk*, su mineraliszkai gydancziais szaltiniais, yra czia gydanczios maudynės. Į pietus nuo Samaros yra vokiszka kolionija *Ekaterinenstadt*, vokiecziai augina czia daugiausiai tabako. *Saratov*, su 200000 gyventojų, ant Volgos ir *Caricin*, teiposgi ant Volgos, vietos javų prekystos. *Sarepta*, ant upės Sarpos, vokiecziu apgyventa, augina jie daugiausiai tabaką ir garstyczius.

Ant mažai vaisingų stepų prie Juodujų, Azoviszkų ir Kaspiszkų jurių svarbiausi miestai: *Akkerman*, ant Dnestro limano (įpuolimo vieta), aplinkinėse yra daug vynyczių, bet jas užnesza vėjas pieska isz Budžiaco pieskynų. *Odesa*, didžiausias ir gražiausias Maskolijos miestas prie Juodųjų jurių, turi 400000 gyventojų. Isz czia iszgabena į užrubežius daugiausiai kvieczių. Odesoj yra universitetas. *Nikolajev*, ant Boho limano, turi 150000 gyventojų, kariszkas portas. *Cherson*, su 100000 gyventojų, prie įpuomo Dnepero į Juodasias jures, veda prekystą medžiais, kuriuos Dneperu sugabena isz Pagirenų kraszto.

Prie Azoviszkų jurių svarbesni miestai: *Taganrog*, su 60000 gyventojų, isz czia iszgabena į užrubežius daugiausiai kvieczių ir vilnų, ant upės Dono; prie pats jo įpuolimo į jures yra *Azov*. *Rostov ant Dono*, vieta javų prekystos.

Prie Sziaurinių Kaspiszkų jurių krantų yra *Astrachan*, ant Volgos deltos, portas vedantis prekystą su Kaukazo, Turano ir sziauriniais Persijos krasztais. Iszdirba czia garsų visame sviete astrachaniszką kaviarą isz žuvių ikrų. Netoli Astrachaniaus yra *Atel* arba *Balangiar*, buvusi sostapilė Chazarų vieszpatystės. *Saraj*, sostapilė buvusios Astrachaniszkų totorių vieszpatystės.

Ant upės Uraliaus, prie jos iszplaukimo isz kalnų yra miestas *Orenburg*, tarpinįkaujantis prekystoj terp Europos ir Azijos. Netoli Orenburgo yra *Ileckaja Zaszczita*, garsios druskos kastynės.

Prie rytinių pakranczių Kaspiszkų jurių yra *Krasnovodsk*, niekada neužszalantis portas, prieszais Apszerono pussalį.

Ant kalnuoto pussalio Krimo, per kurio pietinę dalį bėga *Jaila* kalnai, svarbesni miestai yra: *Bachczisarai*, sostapilė buvusios czia totorių vieszpatystės. *Sevastopol*, kariszkas portas, sugriautas prancuzų 1855 m. bet vėl maskolių atstatytas. *Balaklava*, prie pietrytinio pussalio szono; netoli yra ciecoriaus rumai: *Alupka*, *Orianda*, *Livadija*, *Aluszta*. *Teodozija*, prie susisiaurinimo Kerczo pussalio. *Kercz*, tvirtynė, prie to paties vardo pertakos.

Salos ant sziaurinių Ledinių jurių.

Ant Sziaurinių Ledinių jurių yra ne apgyventos ir iki sziol niekeno neužimtos salos: *Spicbergen*, *Zeme Franciszkaus Juozupo*, *Kalgujev*, *Vaigacz ir Nauja Zeme*, maskoliszkai *Novaja Zemla*. Matomai salos tos yra tikt likucziais buvusio czia kietžemio, kurisai jungė Europą su Amerika; nugrimzdus jam, pasiliko kaipo salos augszczíaus iszkilusios vietos. Klimatas czia szaltas, bet ne szaltesnis negu, paveikslan, ant ėsanczios prie Amerikos krantų, didžiausias ant musų žemės salos Grenlandijos. Medžiai ant tų salų jau ne auga, kiti augmenys yra tie pats, koki auga Europoj prie Sziaurinių Ledinių jurių, bet yra diktai veislių auganczių tikt Grenlandijoj. Isz žvėrių yra czia szlaurinė lapė, sziaurinis zuikys, baltosios meszkos. Paukszczių yra dideli daugybė, kurie krauna lizdus ir perisi ant sunkiai prieinamų uolų. Ant salos Kalgujev yra stora eilė paukszczių mėszlo arba *guano*. Salos tos ne apgyventos, atsilanko czia tikt kaip kada žvejai ir mokslinczíai tirinėtojai. Ant Szpicbergeno holandiecziai buvo parengę kolioniją, kur užsiimė trono tarpinimu, bet dėl szalto klimato ir pasimažinimo didžuvių, kolioniją tą apleido. Ant Kalgujev buvo pasislėpę nuo maskoliszko rando persekiojimų atpuolę nuo stacziatikystės sektantai, bet ir juos isznaikino szaltas klimatas.

Salos tos iki sziol niekam ne priguli, bet kaip tikt Szvedija norėjo tulas isz jų priskirti prie savo valdybų, Maskolija pasiprieszino. Matyt, kad nors jos Maskolijos neužimtos, bet ji laiko jas už savo valdybas, nors pagal terptautiszkas tiesas, krasztai, kur ant apgynimo jų nieks ne laiko kariaunos, kur nėra urėdų, laikomi yra už niekam neprigulinczius. Su silpnesnėms vienok vieszpatystėms Maskolija mat ne prisilaiko terptautiszkų nutarimų. Ji ne davė Szvedijai užimti nė vienos isz tų salų, kur toje norėjo parengti stacijas szvediszkiems žvejams ir medžiotojams sziauriniuose krasztuose; Maskolija gi isz jų ne moka naudetiesi, nors laiko už savo savastį.

GALAS.

Wietines Žinios.

—o—

Placziai žinomas Chicagoj, Daktaras Maning, gywenantis po nr. 110 Lester av., pereitos subatos dieną ważiawo elektriszku sztritkariu Wentworth av. Ant užsisukimo linijos nuo Dearborn ant 22 ul. ant sztritkario užważiawo prieszais ważiuojantis duonkepių weżimas, dyselys teip smarkiai užgawo daktara, kad tasai apmirė. Nugabeno jį dar į aptieką, paszaukė aptiekos gydytoją, bet ir tas jau pagelbėti negalėjo, Daktaras Maning aptiekoj ir numirė. Weżėją duonkepinio weżimo suaresztawo.

— Pn. 102 Wells st., kur dėl gėrianczią alų, esanti Chicago Music Halėj alaus pardawinyczia, parengia koncertus, susirinko apie 100 gerianczių. Netikėtai įėjo czia szeszi swetimi, nepažįstami wyriszkiai. Du prie durų stowinti tarnai paklausė tų nepraszytų sweczių, ko jie czia reikalauja? Ant to jie iszsitraukė rewolwerius, matomai tuom tikėjosi teip iszgazdyti kitus sweczius, kad jie butų dawęsi kiszenius iszkraustyti. Swecziai rods nusigando, tikt nenusigando pardawinyczios sawinįkas, kurisai, pagriebęs kedę, su ja szoko ant anų szeszių plėszikų. Tie drąsos tos nusigando ir nieko nepeszę, iszsikraustė.

— Į meblių krautuwę po nr. 209 ant W. Madison ul. užėjo Hanna Mandel pirkti reikalingų sau meblių. Prekėjas sutiko meblius tokių prekių, kokių Mandelienė reikalauja, pristatyti į namus, priėmė nuo pirkėjos rankpinįgius. Mandelienė paskui panorėjo pirma pamatyti tuos meblius, kuriuos pirko, bet toksai reikalawimas prekėjui ne patiko: jis paszaukė wieną isz sawo pagelbinįkų ir abudu, paėmę už pažastų, Mandelienę iszwedė laukan. Užtai, taigi už apturėtą gėdą, ji apskundė prekėją į sudą ir reikalauja užmokėjimo 5000 dol. Nežinia, ar sudas už jos gėdą pripažįs tiek pinigų.

— Žwejotojas Moford, Michigan ažere, prieszais 36 ul., rado kuną 16 m. Jannie Hickey. Kaip pasirodė, mergina tapo nužudyta arba tikt apswaiginta ir paskui į ažerą įmesta. Mergina gyweno pas sawo motiną ant kertės 39 ir Wentworth av. Pereito utarnįko wakarą iszėje isz namų atlankyti sawo tetą ir nuo to laiko prapuolė. Policija sprendžia, kad mergina tapo užmuszėjų nuwesta į kokią tuszczią wietą ir ten užsmaugta. Suaresztawo kokį ten Tomoszių Rutledge, gywenantį po nr. 3517 Parnell av., kurį matydawo waikcziojantį su nužudyta mergina, bet tas ginasi. Kad Hickey nužudyta ne plėszikų, tą wisi numano, kadangi ji nieko neturėjo, bet kas ją nužudė ir už ką, iki sziol nieks nežino.

— Czekas, Emil Zargisch, ėjo sau ramiai 17 ul. namon, su juom ėjo ir keli jo draugai. Ant ulyczios prie jo prisiartino, turbut gerai pasigėręs, lietuwys Sokas ir pareikalwo briežiuko. Czekas dawė jam, ko reikalawo. Sokas užsidegė cigarą ir paskui metė briežiuką tiesiog į weidą czekui. Isz to užgimė barnys, laike kurių Sokas iszsitraukė rewolwerį, szowė ir pataikė Žargischą; sužeidimas wienok nepawojingas. Narsų Soką suaresztawo. Argi lietuwiai negal atrasti geresnio užsiėmimo kaip kelti musztynes, už kurias patenka į kalinius ir tokiu budu žemina wisų lietuwių wardą akyse Amerikos waldžių ir wisų amerikonų.

— Kas nori gaut naujų gražių maldaknįgių, tegul atsiszaukia į "Lietuwos" redakciją. Ant suradimo knįgų wardų ir prekių perskaitykit patilpusį sziame "Lietuvos" numeryje kataliogą.

Laiszkai ant paczto

551 Alliklos Schizogi	664 Pedzinski W.
552 Andruszkewicz M.	669 Pieta Franciska
553 Armonowicz A.	682 Remewicz Kazim.
556 Baydow Paul	685 Ryszka Jos
559 Banleit E.	687 Salinski R.
564 Bicziulaiciki Wer.	697 Siemienier Ros.
568 Bragiolizą Jan	699 Skruzdis Joseph
570 Buskiewicz Jos.	701 Smozoski Anton
576 Chak Paul	705 Staskunas Stanisl.
593 Gadiliewski Ant.	708 Szalawinski Ant.
597 Globis Kazimieras	713 Udvie Joseph
620 Jezuwit Jah	714 Urbon Katerina
623 Karolinsky B.	719 Wabalas Frank
632 Kudirko Frank	720 Wojtkus Alexander
633 Kuta Jacob	723 Waklo M.
638 Lazaries Philip	725 Wilszenski Jan
647 Madura Marcin	727 Witovski Stanisl.
649 Malkowski Jacob	735 Ymriszka Eva
657 Mikon Jurs	740 Zielewicz Anton.

NAMINĖ liekarstwa nuo wisokiu paprastu ligu yra gera: LEWIS'O Lietuwiszka TRAJANKA. Prisiusk 65c stampoms arba "money order" pas mus, mes atsiusim baksuką. Adresuok,

P. W. BIERSTEIN & CO., Shenandoah, Pa.

TEMYKITE!

Sziamė "Lietuvos" numeryje baigiasi "Geografija", netrukus iszeis ji didelėje knįgoje 470 pus lapių.

Ateinancziame "Lietuvos" numeryje prasidės moksliszka istorija po wardu "Lietuwių Pratėwiai Mažojoje Azijoje nuo senowės iki jie pateko po waldžia Persų", paraszyta wyro turinczio augsz cziausią mokslą. Kas nori apsiszwiesti ir dasižinoti seniausią lietuwių pradžią, isz kur jie paeina, tegul nuo ateinanczio "Lietuvos" nr. pradeda skaityti patilpusį apraszymą, o įgys brangiausią turtą žinios apie pradžią musų lietuwiszkos tautos, apie kurią dar nė wiena lietuwiszka istorija mumis neparaszė.

Draugyscziu Reikalai

TRECZIAS BALIUS!

Nedėlioj, 2 dieną Spalių, 1898, salėj Pulaskio, 800 S. Ashland ave. tarpe 17 ir 18tų ulyczių, mieste Chicagos, Dr-tė Lietuwos Sunų turės sawo treczią metinį balių, ant kurio grajys puiki muzika, bus szokiai, skanus gėrymai, kwepianti cigarai ir užkandis už dyką. Swecziai bus kuo gražiausiai priimti. Dėltogi užprasome wisas lietuwiszkas draugystes ir pawienius lietuwius ir lietuwaites atsilankyti. Balius prasidės 5½ walandą wakare.

Su guodone,
Draugystė Lietuwos Sunų.

Mitingai.

Subatoj, 1 Spalių, 7½ walandą wakare, salėje Sžėmaiczio, 632 S. Canal st. Liet. Republ. Kliubas 7tos wardos turės didį mass mitingą, ant kurio turės angliszkas prakalbas: W. Cook ir Magerstadt, kandidatas ant szerifo ir geri lietuwiszki kalbėtojai. Wisus lietuwius užkwieczia atsilankyti.

KOMITETAS.

Nedėlioj, 2 Spalių, 4 wal. po pietų, salėje Liaudaaskio, 3301 Laurel st., Liet. Republ. Kliubas 6tos wardos laikys sawo mitingą, ant kurio wisus lietuwius už praszo pributi. KOMITETAS.

Subatoj, 1 Spalių, 7½ walandą wakare, salėje Waitkewicziaus, 4600 Atlantic ul. Liet. Republ. Kliubas 29tos wardos laikys sawo mitingą, ant kurio wisus lietuwius užkwieczia pributi.

J. Gedwilas, prez.

Į Liet. Republ. Kliubus!

Prezidentai ir sekretoriai Liet. Republ. Kliubų teiksis suraszyti wardus ir adresus sawo Kliubų wisų sanarių ir prisiųsti suraszą ant rankų Liet. Republ. Susiwienyjimo sekretoriaus ne wėliaus kaip iki 10 d. Spalių 1898 m. Sekretoriaus adresas:

John Jauksztis, 688 W. 18th Pl.

APGARSINIMAS.

Kas norite, kad iszsiųsti į krajų pinigai gerai ir greitai suwaikszcziotų, siųskite juos per "Lietuvos" redakciją, o greicziausiai suwaikszczios. Už greitumą ir teisingumą kasdien apturime szimtus padėkawonių nuo lietuwių isz wisų Amerikos krasztų, teiposgi ir už gerumą szifkorczių pas mus iszpirktų, nes mes laikome geriausias linijas, ant kurių į 8 dienas perważiuoja per marias; o prekės mus pigesnės kaip kitų. Kas norite laimingai perważiuoti per marias, pirkite szifkortes "Lietuvos" redakcijoj. Prisiųsdami pinigus ant szifkorczių ar ant iszsiuntimo į krajų, wisada uždėkite szitokį adresą:

A. OLSZEWSKIS,
Sub Station No, 60, Chicago, Ill.

LIETUWOS keliaujantis Agentas.

W. Kudarauskas, kuris pernai buwo "Lietuvos" keliaujancziu agentu, užsiims agentysta ir szįmet. Jis dabar atsilankys miesteliuose Massachussetts walstijos. Kas nori užsiraszyt laikrasztį "Lietuvą", o ant paczto nemoka susikalbėti, gal užsyraszyt ir prenumeratą užsimokėti musų agentui, W. Kudarauskui, o pinigai bus mums priduoti.

LIETUVOS ISZDAWYSTE.

Pigiai parsiduoda wisi naminiai rakandai: lowos, stalai, kedės ir wisi kukniniai daiktai už labai pigią prekę. Parduoda po wieną rakandą arba wisus sykiu, kaip kas nori. Atsiszaukit pas B. Andreszuną.

952 33rd St. Chicago, Ill

Prekė pinigų.

Ruskas rublis po.....52½c.
Prusiszkos markės po.....24½c.

Prie kiekwieno pinigų siuntinio reikia pridėti 30c ant paczto kaszių.

Pigigai iszsiųsti per "Lietuvos" redakciją greicziausiai suwaikszczioj, ir niekada negali pražuti, nes, mes siunczime per bagocz ausias bankas ir kiekwieną siuntinį asekuruojame.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau Kazimiero Miliausko, isz Suwalkų gub., Szunsku parap., Žwirgždaiczių kaimo. Gegužio mėnesyj 1898m. Iszważiawo isz Baltimorės. Turiu prie jo swarbu reikalą. Jis pats, ar kas kitas, teiksis duot žinią ant szio adreso:

Benediktas Možeika,
310 Eutaw st. Baltimore, Md.

Pajieszkau Leono Wenckaus ir sawo brolio Petro Zubawycziaus. Jiedu gyweno Chicagoj. Teiksis atsiszaukti ant szio adreso:

Jonas Zubawyczius,
Williams, Ariz.

Pajieszkau sawo szwogerio, Jurgio Kemeraiczio, isz Suwalkų gub., Wilkawiszkio paw., Mozuraiczių kaimo. 10 metų kaip Amerike. Jis pats, ar kas kitas, teiksis duot žinią ant szio adreso:

Petras Krakauckas,
534 S. Paca st. Baltimore, Md.

Knigu Kataliogas.

Knygos Maldu.

Aukso Altorius arba Szaltinis dangiszku skarbu apdaryta drutoj skuroje, zalatytais krasztais, drucziai apkaustytas ir su kabe " " "	$1.50
Apdaryta szagrine " " "	$2.00
Minksztame apdare " " "	$3.00
Apdaryta baltoj celiulojdoj " "	$3.50
Apdaryta baltuose kauluose melyname ir juodame aksome	$4.00 $4.00
Balsas Balandeles arba mažas szaltinelis, smagiausia kningele del wyru ir moteriu nesztis in bažnyczia, naudingiause maldos	75c
Balsas Balandeles didesnis su Officium Parwinu	85c
Balsas Balandeles be Officium Parwinu szagrino apdaruose	$1.00
Balsas Balandeles su Officium Parwinu szagrino apdaruose	$1.25
Balsa Balandeles apdarytas krisztoie akseome	$1.50 $2.00
Apdaryta baltoj celiulojdoj	$2.50
Balsas Balandeles apdarytas baltuose kauluose	$3.00
Garbe Diewui ant augsztybes, skuroje, apkaustyta ir su kabe	$1.50
Senas ir naujas Aukso Altorius, skuroje apkaustytas ir su kabe "	$1.50
Senas ir Naujas Aukso Altorius, wokiszkoms litaroms " " " "	$1.60
Maldu Wainikelis, graži mažyte Maldu Knigele, smagi del wyru nesztis in bažnyczia audekliniuose apdaruose	40c
Mažas Aukso altorius, mažyte knygele smagiausia del wyru nesztis in bažnyczia, drutame audekliniame apdare	40c
Meno szw. Marijes Panos	30c
Isganinigi dumojimai ape sopulius szw. Marijos Panos	20c
Stebuklas Diewo szw, Sakramente "	40c
Tajemnyczios Gywojo Ražanczioms	15c
Kanticzkos	75c.
150 psalmu Dowido karaliaus ant paweikslo kanticzku " "	75c

Knygos Dwasiszkos Intalpos.

Apie Malda kaipo rakta in dangu	10c
Aplankimas SS. Sakramento "	15c.
Draugija del iszliuosawimimo dusziu isz czyszczziaus	5c
Ewangelijos, drauge lietuwiszkos ir lenkiszkos ant kožnos nedelos ir szwentes	75c
Filotea arba Krikszlas in maldinga gywenima	50c
Garsas ape baisybia sudo Diewo "	25c
Gydyklos no baimes smerties	25c
Gywenimai szw. Diewo ir III zokonas sz. Franciszkaus	20c
Gywenimas szwento Benedikto "	10c
Gywenimas szwencz. Marijos Panos "	90c
Gywenimas ir Wieszpaties Jezaus "	65c.
Gywenimai wisu Szwentu ant kožnos dienos 5 dideles knygos, kožna po "	65c
Tie patys gywenimai Szwentuju drutai apdaryti, wisos 5 dalys wienoje knygoje, ant nugaros užwardinimai atapausti aukso litaromis	$4.25,
Griesznykas sugražytas ant gero kelio per Jezusa Pona " "	10c.
Girtybe, bjaurybe ir sunkybe to graeko "	15c.
Istorija Kataliku Bažnyczios	$1.00
Istorija seno ir nauio Istatimo su abrozeiais	15c
Istorija seno istatimo no pat sutwerimo pasaules iki užgimimo Kristaus	25c
Katalikiszkos Katekizmos	15c
Kas yra griekas? labai naudinga knygele	15c
Kalba ape Katalku tikejima	15c
Kaip apspakajitie sumlanija "	15c
Kanczia W. Jezaus arba Gawenios knygele	20c
Kasdieninės Maldos " " "	5c
Lietuwiszkos mislios su natomis	10c
Misija. Yra tai dwasiszkas mokslas apie tikejima Iszimtas isz Raszto Szw. ir žodžiu paties Kristaus	25c
Mokslas Rymo Kataliku. Kiekwienas žmogus, norintis wadintis tikru Rymo-Kataliku, priwalo perskaityti szia knygele, idant suprasto kas tai yra katalikyste, kurios jis warda neszioja	40c
Nekaltybe augsztybe ir grožybe tos dorybes	20c
Pamokslai apie suda Diewo " "	15c
Pamokslai ant didžiuju metiniu szwencziu ir didžiosios nedelos "	50c
Pamokslai ir Ganytojaus kalbos "	$2.00
Pekla arba amžinas pragaras	75c
Perspejimas apie szwenta tikejima	10c
Stacijos arba Kalwarija	10c
Szkala pawargeliu, siratu ir daugel kitu naudingu žiniu	15c
Tiesos žodžiai apie pamatinius tikejimo dalykus del mokytu ir nemokytu naudingi	35c
Trumpos Katekizmos pagal kuniga Pilkauska	15c
Wadowas in dangu "	40c
Wartai dangaus "	15c
Wadowas aplankancziu kanczia Wieszpaties Jezuso Kristuso "	15c

Knigos swietiszkos intalpos.

Anima Vilis, naujausia ir gražiausia pasaka, kurial skaitytojas atsidžiaugt negales	75c
Abecela geriause mokintuwe del waiku	20c.
Amžiaus galas Ponsko Piloto, kuris buwo sudže Wieszpaties Jezaus	5c
ANDERSONO PASAKOS. Wienoje knygeleje 10 gražiu pasakaiczziu	15c
Amerika Pirtyje Komedija del teatro	10c.
Anegdotai iszsitarimai ir patarles isz gywenimo senowes Grekonu bei Rymionu" "	5c
Apleka Diewo, pasaka	$1.00
Aliute dukte kunigaikszoczio Kerniaus, nauja ir graži pasaka	5c
Apie kalbu pradžia ir tikros rodos del apsisaugojimo nuo neprietelių wedanczių isz tikro ir iszganingo tikejimo kello in prapulty. Czia raszejas nurodo kurios yra seniausios ant swieto kalbos, nuo ko jos paeina, nurodo kad lietuwiszka kalba yra seniausia ir kad turi daugiausiai neprietelių, kurie stengiasi ją isznaikinti; ant galo paduoda rodas kaip nuo tu neprietelių apsisaugoti	10c
Arielka yra nuodai paeinanti isz girtybes: Czia apraszo kas yra arielka, kaip ji kenkia žmogui, parodyta su keturiais abrozeliais žmogaus pilwo kokios isz girtybes ligos pastoja ir paduotos rodos kaip nuo to galima iszsigydyti	30c
Baltas Karžigis (elles)	5c
Birutes dainos " "	10c
Budai gydymo. Daktariszka knyga	40c
Diewaitis, apysaka szios gadynes. Yra tai gražiausia pasaka, kurios lietuwiai da niekad negird-jo. Preke " " "	$1.00
Dainu skrynele " "	20c.
Dewoniszkiu kryžius (Isztyrimas apie Dewoniszk.u kalmo kryžiu)	10c
Du broliu pieszinys isz turku kares su maskoliais	40c
Duonos jieszkotojai (apysaka)	35c
Du pulkus apraszymai apie nedorybe žydu ir pikta auginima waiku	$1.00
"Dirwa" medega S. Daukanto bijografijai (gywenimui). Yra tai naujause knigele ir labai akywa, kurioje apraszytas gymenimas SimanoDaukanto nuo pat kudikystes iki jo smerties: kaip augo, kur mokinosi, ką weikę ir tt. Prie to ir jo fotografija patalpinta. Apart to knigeleje randasi daug dainu ir kitu gražiu straipsniu Preke	80c
Etnoliogiszkos smulkmenos	25c
Egle žalciu karaliene ir iszgriowimas Kauno pilis 1362 m., du pulkus dramai paraszyti Aleksandro Gužuczio	25c
Genu Dede. Graži pasaka isz sziandieninio Lietuwiu padėjimo	10c
Gywenimas Stepo Raudnosio pasakos	15c
Gywenimas Gesuawaites (Genowefos). Yra tai labai puiki ir pamokinanti pasaka, apie kuria lietuwiai jau daug kartu girdeja yra	50c
Graži walku knygele " " "	10c
Istorija Europos su mapoms	50c
Istorija Szwedu " " "	10c
Istorija isz laiko Francuzu walnos atsitikimios Afrikoje	30c
Istorija gražios Magelenos	20c
Istorija septyniu Mokytoju	50c
Istorija arba apsakymas apie Lietuwos praeiga. "Parasze Zanawykas.	40c
Iszgahimas wargdienios. Knigele pamokinanti kaip pagerint sawo gywenima	25c
Juokingas pasakojimas apie Szaltabuizius ir du gražus straipsniai isz ukinikystes	5c
Juozupas Koniuszewskis, arba kankinimas Unijotu po waldžia maskoliaus	50c
K. Donelaiczio rasztai	40c
Ka darytie, kad butume sweiki ir ilgai gywentume	10c.
Kankles, lietuwiszkos dainos su natomis, sutaisytos ant 4 balsu, del wyru "	25c.
Kalp ižytie pinigus ir turta " "	10c
Kaip apsigini nuo koleros ir kiti naudingi skaitymai	10c
Kas teisybe tai nemelas pulkios apysakeles isz lietuwiu gywenimo "	15c
Kristijonas Duonelaitis " "	10c.
Kas yra, o kas bus " "	10c.
Krumpliu Jonas pasaka " "	10c
Kinai ir kaip jie gywena	10c
Kelios istoriszkos dainos. Czia talpinasi labai gražios ir swarbios dainos apie Lietuwos praeitia, jos lietuwiszkus kunigaikszczius, Kražiu skerdyne ir tt.	10c
Keletas žodžiu apie Rymo popiežiaus neklaidinguma	10c
Keistutis, tragedija šee aktuose ant loszimo teatru	20c
Keletas žodžiu apie lietuwius ir naudingi pamokinimai del Lietuwos žmoniu. Pusl. 64	10c
Kabalas talpinantis sawyje wisokius užminimus ir ant ju reikalaujanti atsakymai	10c
Lietuwiszkas Albumas. Czia talpinasi paweikslai (abrozai) garsingu lietuwiszku rasztiniku, lietuwos merginu, moteriu waikinu ir seniu, teipgi paweikslai Liet. Susiwienijimo seimo delegatu ir žymesniu Amerikos lietuwiszku bažnycziu	50c
Lietuwos Tewynes Dainos, paraszytos kn. Antano Wienozinsko. Labai gražios dainos	20c
Lietuwiai amžiu gludumuose Czia talpinasi tyrinejimai apie lietuwius, ju paejima, ir kalba nuo seniausiu amžiu. Knigele werta yra perskaitymo kiekwienam lietuwiui	5c
Lengwas budas paciam per sawes pramokti raszytie, del nemokamziu	10c
Lietuwiszkos dainos isz wieur surinktos, apie keturi szimtai dainu "	$2.00
Lietuwiszkas sziupinis "	5c
Lietuwiszki Rasztai ir Rasztinykai	50c
Lietuwos Kankles, nauju dainu knygele turinti 72 dainas, " "	15c.
Lietuwiszkas lementorius wokiszkoms litaroms preke	20c
Lietuwnyku bei Lietuwos nusidawimai, wokiszkoms litaroms,	35c
Lietuwos Istorija, paraszyta S. Daukanto, dwi dideles knygos, kožna po $1.50, sykiu abi	$3.00
Lietuwos Gaspadine. Mokina kaip pritaisyti Diewo dowana, isz kurios galima iszmokti geral wirti walgius ir atsakancziai westi kukne	20c
Lietuwystes praeitis, dabartis ir ateitis	25c
Medejo pasakojimas. Szi knygele yra naudinga kiekwienam ant perskaitymo, nes czia apraszo atsitikimus wieno Medejo su wisokiais žwerimis po swetimus krasztus swieto. Yra tai akywas ir pamokinantis apsakymas su trimis abrozeliais	10c
Maskolijos politika su Europa ir katalikiszka bažnyczia. Iszrodymas kaip maskoliai persekioja, kankina ir nalkina lietuwius ir ju bažnyczias "	10c
Musu mužikelis iszduotas ant naudos Lietuwos Ukinykams. Czia randasi trumpai apsakyta Lietuwos tautiszkas kilimas. Po tam rodos ukinykams prie gero wedimo ukinykystes, ir keletas pasakaiczziu	10c
Medega musu tautiszkai waistinykystai. Szioje knigoje apraszo wisas ligas, ju wardus kokiais jas wadina Kaunieczziai ir Suwalkieczziai, tepgi apraszo kokeis waistais prasti žmones jas gydo. Preke " "	40c
Namelis pustelnyko " "	75c
Naujas lietuwiszkas Lementorius "	10c
Negirdetas dalktas ir geros rodos musu moterelems "	5c,
Nedorybe Rymo Ciecoriaus, istorija isz laiko ponawojimo Nerono	80c
Nesiprieszyk. Komedija grajyjama teatruose	10c
Orleano Mergele, tragedija penkiuose aktuose su inžengu, iszleista Tewynes Mylėtoju Dr-tes. Yra tai puikiause tragedija grajyjama teatruose, pirma syk iszwersta ant lietuwiszkos kalbos per Wince Kapsa	25c
Padejimas lietuwiu tautos rusu wieszpatystej (socijaliogiszkas pieszinys)	35c
Paskutines mislios, apysaka	15c
Pataries ir dainos	10c
Pirmutinis degtines warytojas, komedija	10c
Pulkus apraszymas tikru atsitikimu isz laiko lenkmeczio wainos 1863 m.	40c
Petro Armino rasztai. Knygele turinti 51 puiku dainu "	10c
Praeitis Vilniaus. Apraszo nuo pat pradžiu užsidejimo miesto Wilniaus, koki jame kliosztorial buwo, koki lietuwiszki kunigaikszczial gyweno, kokios kares jy aplanke ir daugybe kitu akywu Lietuwos atsitikimu	10c
Pawogti arkliai ir Mendelis Didgalwis. Dwi gražios pasakeles "	10c
Pasaka apie Jona Twardaucka garsu burtinyka ir jo darbus sykiu su apraszymais apie burtus. Puslapiu 158. Preke	25c
Pamokinanti apraszymai isz gywenimo žmoniu ir wisokios rodos "	15c
Pradžemokslis Rankos Raszto del norinczziu iszmokties gražiai rasztie	10c.
Pradinis mokslas angliszkos kalbos	75c
Pilnas szimtmetinis kalendorius su planetomis "	10c.
Pasakojimas Antano Tretininko " "	25c
Pulkus apraszymas apie Lietuwa "	$1.00
Pawasario Balsai, naujausiu dainu knygele, turinti 48 puikias dainelea ir Libreto 4 aktuose "	15c
Plunksnos abrozeliai. Szeszios naujos, labai gražios pasakos " "	20c
Rinalda Rinaldinas " "	$1.50
Rodos motinoms apie auginima žindanczziu kudikiu "	10c
Rankwedis senowiszkos istorijos. Czia talpinasi apraszymai Egipto, Babilionijos, Fenicijos, Persijos, Judeos, Indijos ir Kinu, pagal ju senliausius amžius. Yra labai akywa istorija, welinama kiekwienam ja perskaityti.	50c
Rinkimas waito (waisdelis) "	8c
Rutu Lapelinė naujausios dainos wokiszkoms litaroms "	15c
Senoves apraszymas apie Duktery Filypo Kareiwio "	50c
Sumiszimas arba baime turi dideles akis. Tikra teisybe isz Suwolku gubernijos	15c
Spasabas greito iszsimokinimo angeškos kalbos ne apdarytas "	$1.00
o apdarytas	$1.25
Trumpa Geografija arba žemes apraszymas, sutaisyta Nerio. 144 puslapiai, 48 abrozeliai ir 26 mapos wisu swieto krasztu. Trumpai, aiszkiai ir suprantamai apraszyta wisas swietas	25c
Talmudas žydu "	10c
Terp skausmu in garbia Naujausios dainos	20c
Trumpa senowes Lietuwiu Istorija "	10c
Trumpa lietuwiszka Geografija paraszyta kuniges Žebrio	15c
Trumpi pamokinimai ir rodos iszimtos isz knygu kn. K. Antanawicziaus	10c
Tikyba ar Mokslas. Knyga del tyrinejanczziu tikyba pasirement ant mokslo	50c
Teterwinams burkuojant ir Kur Trumpa ten Truksta. Dwi labai gražios pasakaites	10c
Waito pirszlyste. Komedija del teatro	15c
Wirszinykai. Margas paweikselis. Labai graži pasaka apie wirszinykus (urednykus) Lietuwoje "	15c
Weselijos arba pagirsnu gobtuwes	20c
Žiponas bei Žipone ir auksingumas bei sidabringumas lietuwiszku dainu. Yra tai moksliszkas iszwaidžiojimas apie paejima lieviszkos kalbos "	25c
Žemaicziu Wyskupyste. Yra tai puikiause istorija Žemaitijos, jos bažnyczia, kunigu, wyskupu ir wiso kataliksizko tikejimo, apraszyta nuo pat apskelbimo Žemaicziuose katalikszko tikejimo sulig musu gadynes, tai yra: nuo 1413 iki 1841 metu. Preke	$1.00
Žentas del Parodos. Komedija 1 akte, kuria grajyja teatruose "	15c

Knygos musu locnos spaustuwes.

Akywi Apsireiszkimai Swiete, ant kuriu žmones nuolatos žiuri, bet ju gerai nesupranta; su 7 abrozeliais. Naudingause knygele ant swieto del dasižinojimo isz ko darosi žalbai, griausmai, lietus ir sniegas; kas yra debesiai ir ant ko jie laikosi.	30c
Aritmetika. Knyga del iszsimokinimo rokundu	25c
HYGIENA, arba mokslas apie užlaikyma sweikatos. Szita knygele priwalo rastis kiekwienose namuose, nes kas ją su atyda perskaitys, pataikys apsisaugoti nuo tukstancziu wisokiu ligu, pataikys užlaikyti ozielybeje sawo sweikatą, palginti sawo amži ir mokes užauginti sweikals ir twirtais sawo waikellus. Preke	35c.
Istorija Suwienytu Walstiju Sziaurines Amerikos. Apraszo kaip Koliumbas atrado Ameriką, koki czia tada žmones gyweno koki žmones pirmiausiai isz Europos pradejo wažiuoti in Ameriką, kokios kares buwo, už ka karawo ir kokiuose metuose; kiek prezidentu buwo, koki ir kiek kuris gero padare del szios žemes O ant pat galo talpinasi Konstituecija Suwienytu Walstiju, kuri yra reikalingiausiu dalyku del perskaitymo kiekwienam žmogui szioje Amerikos žemeje gywenancziam. Turi puslapiu 364. Preke	$1.00

Wisi wyrai pas

Baltrukony!

Rasite szalta alų, seniauses arielkas, wyna net isz Europos, o cigarus net isz Turkijos.

Atsilankykite po nr.

11 N. River St.,
Waterbury, Conn.

Szaknys ir Zolės isz Europos.

Pasinaudokite ligoniai wisokiose ligose. Wisokios szaknys ir krajawi laszai, kas tik kokių reikalauja ant iszgydymo skaudėjimo dantų, galwos, reumatizmo ir tt., teiposgi Trajanka susidedanti isz 70 wisokių gydomų szaknų pareina isz paczios Lietuwos. Kas tik kokių gyduolių reikalauja tegul atsiszaukia pas manę ant szio adreso:

J. M. Brundza,
518 W. Spruce st. Mahanoy City, Pa.

Official Publication.

Annual Statement of the LUMBERMEN'S MUTUAL INSURANCE COMPANY of Chicago, in the State of Illinois on the 31st day of December, 1897; made to the Insurance Superintendent of the State of Illinois, pursuant to Law:

No Capital.—Purely Mutual.

ASSETS.

Cash on hand and in bank	$7,821.34
Interest and rents due and accrued	43,20
Premiums in course of collection and transmission	259.38
Amount of premium or deposit notes liable to assessment	$51,565,75
Total cash assets	$8,123.92

LIABILITIES.

Amount of unearned premiums on all outstanding risks	$4,525.70
All other liabilities	32.26
Total liabilities	$4,557.96

INCOME.

Premiums received during the year in Cash	$8,780.84
Interest, rents and dividends during the year	646.82
Amount received from all other sources	359.07
Total income	$9,786.73

EXPENDITURES.

Losses paid during the year	$6,128.67
Scrip paid during the year	262.93
Commisions, salaries and rents paid during the year	3,495.69
Amount of all other expendit'r's	10.08
Total expenditures	$9,897.37

MISCELLANEOUS.

Total risks taken during the year in Illinois	$723,000.00
Total premiums received during the year in Illinois	$8,526.50
Total losses incurred during the year in Illinois	$6,128.67
Total amount of risks outstanding	$777,185.00

EDWARD HINES, PRES.
E. E. HOOPER, SEC'Y.

Subscribed and sworn to before me this 12th day of January, 1898.

CHARLES W. CHANDLER,
(SEAL.) Notary Public.

Official Publication.

Annual Statement of the COAL OPERATORS MUTUAL FIRE INSURANCE COMPANY of Springfield, in the State of Illinois, on the 31st day of December, 1897; made to the Insurance Superintendent of the State of Illinois, pursuant to Law:

No Capital.—Purely Mutual.

ASSETS.

Market value of bonds & stocks	$5,162.50
Cash on hand and in bank	8,657.92
Bills receivable and agents' debit balances	3,782.36
Net premiums in course of collection and transmission	932.90
Amount of premium or deposit notes liable to assessment	$36,416.95
Total cash assets	$18,535.68

LIABILITIES.

Amount of unearned premiums on all outstanding risks	$6,402.82
Total liabilities	$6,402.82

INCOME.

Premium received during the year in Cash	$8,690.57
Interest, rents and dividends during the year	184.65
Total income	$8,875.22

EXPENDITURES.

Losses paid during the year	$2,085.19
Paid during the year to members	266.59
Commissions, salaries and rents paid during the year	2,111.04
Taxes paid during the year (including fees, etc., of Insurance Departments)	90.00
Amount of all other expendit'r's	76.50
Total expenditures	$4,629.32

MISCELLANEOUS.

Total risks taken during the year in Illinois	$663,268.32
Total premiums received during the year in Illinois	$8,690.57
Total losses incurred during the year in Illinois	$2,085.19
Total amount of risks outstanding	$630,550.72

CHARLES RIDGELY, VICE PRES.
CHARLES V. HICKOX, SEC'Y.

Subscribed and sworn to before me this 8th day of February, 1898.

AD. F. DEICKEN,
(SEAL.) Notary Public.

Official Publication.

Annual Statement of the ADDISON FARMERS MUTUAL INSURANCE COMPANY of Addison, in the State of Illinois on the 31st day of December, 1897; made to the Insurance Superintendent of the State of Illinois, pursuant to Law:

No Capital.—Purely Mutual.

ASSETS.

Loans and mortgages	$20,250.00
Market value of bonds & stocks	400.00
Cash on hand and in bank	9,084.39
Interest and rents due and accrued	901.00
Premiums in course of collection and transmission	1,571.36
Amount of premium or deposit notes liable to assessment	$110,574.56
Total cash assets	$32,206.75

LIABILITIES.

Amount of unearned premiums on all outstanding risks	$13,294.16
Total liabilities	$13,294.16

INCOME.

Premiums received during the year in Cash	$5,246.40
Interest, rents and dividends during the year	1,164.50
Total income	$6,410.90

EXPENDITURES.

Losses paid during the year	$5,764.40
Paid during the year to members	82.50
Commissions, salaries and rents paid during the year	1,069.60
Amount of all other expendit'r's	237.28
Total expenditures	$7,153.78

MISCELLANEOUS.

Total risks taken during the year in Illinois	$379,536.00
Total premiums received during the year in Illinois	$4,835.53
Total losses incurred during the year in Illinois	$5,764.40
Total amount of risks outstanding	$2,368,032.00

FRANCIS STOEHLKE, PRES.
OTTO A. FISCHER, SEC'Y.

Subscribed and sworn to before me this 3rd day of February, 1898.

HENRY L. GLOS,
(SEAL.) Notary Public.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

POWSZECHNAWYSTAWA KRAJOWA 1894

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisinga ir